

SUPPORT LAB VITAL **per la vida independent a la comunitat**

Una iniciativa d'innovació participativa pel dret a viure de forma independent en comunitats més inclusives

ALTERA CIVITES
Informe general
24/03/2023

www.supportgirona.cat

   @SupportGirona

Índex

1	Presentació: innovació participativa pel dret a viure de forma independent en comunitats més inclusives.....	3
2	Fonamentació: Drets i nous Paradigmes	4
3	Un espai d'aprenentatge i transformació social des de l'experiència vital de les persones	5
4	Conclusions i propostes del SUPPORT LAB VITAL 2022	8
4.1	Conclusions.-	8
4.2	Propostes.-.....	18
5	Annex: Persones participants, metodologies aplicades i activitat realitzada.....	24
5.1	Persones participants.-	24
5.2	Metodologies aplicades i activitats realitzades.-	25
6	Annex II. Materials i eines utilitzades.....	29
6.1	Dossier històries de vida.....	29
6.2	Dossier sessions grupals.....	34
6.3	Dossier sessions grupals per a professionals i actors de la comunitat	42

SUPPORT LAB VITAL, en la seva edició 2022, ha estat dut a terme per la Fundació Support-Girona, comptant amb la participació d'un significatiu grup de persones -usuàries del serveis de l'entitat, professionals i altres vinculades a la comunitat, comptant amb el suport de la consultora social Alter Civites.

1 Presentació: innovació participativa pel dret a viure de forma independent en comunitats més inclusives

Support-Girona som una **entitat compromesa** en la defensa i aplicació de la Convenció Internacional sobre els Drets de les persones amb discapacitat. La nostra acció continuada en pro d'una aplicació efectiva de la mateixa s'ha plasmat en estratègies, programes i actuacions ben diverses, però sempre amb un fil conductor de coherència: tot posant les persones, cada persona, en primer lloc, com actor primordial del seu viure i decidir amb l'objectiu principal de **defensar, promocionar, desenvolupar i estendre els drets humans** de les persones amb discapacitat (tant psicosocial, com intel·lectual o pròpia del procés de l'envelliment), al mateix temps que acompanyar les persones a perseguir el **benestar i la dignitat, així com a cercar l'autonomia a través del suport jurídic i social**.

Fruit d'aquesta coherència i eficàcia, i de l'acció internacional duta a terme, Support-Girona ha estat una de les entitats més proactives en l'aprovació d'un **nou marc legal**, tant a nivell estatal com català, que possibilita l'aplicació efectiva del dret a un igual reconeixement com a persones davant la llei -segons estableix l'article 12 de la Convenció-, en una relació sinèrgica amb el conjunt de drets i especialment amb el dret a viure de forma independent i a ser inclòs a la comunitat -article 19 de la Convenció-.

En aquest sentit, Espanya i també Catalunya, ha estat un dels primers Estats membres signants de la Convenció que han promulgat una legislació que respon al mandat de la mateixa i als dictàmens del Comitè Internacional que supervisa la seva aplicació.

Tanmateix, aquesta reforma, en el cas de Catalunya, on el model anterior responia a una certa garantia de concertació amb les abans anomenades entitats tutelars, **l'aprovació d'aquesta normativa no ha vingut acompanyada amb la necessària consciència social, ni d'una reforma de la Cartera de Serveis Socials ni de dispositius tendents** a la transició en el canvi de model.

És doncs en aquest context, que la nostra fundació ha posat en marxa el projecte **SUPPORT LAB VITAL per la Vida Independent a la Comunitat**. Un projecte que es configura com a iniciativa innovadora tot aplicant una metodologia que té a les persones usuàries dels serveis com a principal font d'aprenentatge i descoberta. Son elles les que, en base a la seva experiència vital, ens obren noves mirades, noves perspectives respecte el que pot ser més creatiu en la generació d'oportunitats per una vida realitzada en la comunitat.

Així mateix, s'ha comptat amb la participació tant de persones de la comunitat com de professionals, compromeses i actives en la defensa dels drets i la transformació social.

A totes elles els hi volem manifestar el nostre agraïment i reconeixement.

Amb tot això, les propostes que formulem, en base a les aportacions realitzades en el SUPPORT LAB VITAL per la Vida Independent a la Comunitat, s'adrecen principalment a crear unes millors condicions comunitàries i actualitzar els sistemes de serveis, per tal d'assolir la plena realització del projecte vital de cada persona amb necessitats de suport i un gaudi ple i efectiu dels seus drets. Per assolir-ho ens cal un aprofundiment en la consciència ciutadana i, de manera molt notòria, una acció institucional valenta i eficaç.

Una acció institucional que ha de liderar la Generalitat de Catalunya, tant a nivell de reconeixement com de modificacions normatives i de finançament.

Parlem de drets i de persones. Les persones ens parlen de vides que volen fer possible una societat millor on els drets siguin respectats i promoguts arreu, i totes aquelles persones que estem compromeses en fer-ho possible hem de compartir experiències, idees i projectes innovadors. Aquesta iniciativa és una contribució en aquest propòsit de voler ser actius en crear un món millor, per la vida, per cada persona, sense cap discriminació, per fer possible l'anhel de viure lliures, en igualtat, i en una societat més justa i més humana.

2 Fonamentació: drets i nous paradigmes

A l'hora d'emprendre aquesta iniciativa estratègica, ens fonamentem en la **Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat**¹, aprovada per Nacions Unides l'any 2006, i en les directrius que formula el Comitè Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat. En aquest sentit, cal assenyalar que l'article 19 de la Convenció estableix el **Dret a viure de forma independent i a ser inclòs en la comunitat**. En aquest sentit, són diverses les instàncies institucionals que estan promovent mesures per a l'aplicació efectiva d'aquest dret a viure de forma independent en un entorn inclusiu; destacarien el Comitè Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat, però també el CESE -Comitè Econòmic i Social Europeu- i la Comissió Europea que ja està introduint als reglaments del Fons Estructurals la condició de complir el mandat de la Convenció, en aquest i d'altres drets, per a que un estat membre hi pugui accedir.

D'acord amb aquest dret tota persona ha de poder:

- Triar on vol viure i amb qui vol viure.
- Tenir els suports que necessita.
- Accedir als serveis de la comunitat de manera inclusiva.

Un dret que, tanmateix, ve reforçat pel que estableix l'article 12 de la mateixa Convenció, quan propugna que les institucions públiques competents "proporcionin accés a les persones amb discapacitat al suport que puguin necessitar en l'exercici de la seva capacitat jurídica."

Altres fonamentacions que acompanyen aquesta iniciativa es situen entorn a la participació comunitària i a les derivades que en sorgeixen. La pròpia **Declaració del Drets humans**², en el seu Article 27 punt 1 descriu: Tota persona té dret a prendre part lliurement en la vida cultural de la comunitat, a fruit de les arts i a participar del progrés científic i dels beneficis que en resultin.

¹ <https://www.who.int/disabilities/media/news/unconvention/es/>

² Declaració de les Nacions Unides 1948. <https://www.parlament.cat/web/serveis-educatius/drets-humans/index.html>

La Declaració de Alma-Ata³, Conferència Internacional sobre Atenció Primària de Salut realitzada a l'URSS el setembre de 1978, reitera com a dret humà fonamental així que com a repte, el cercar el nivell més alt possible de salut com a objectiu social (...) i en el que la seva realització exigeix la intervenció de molts altres sectors socials i econòmics, a més del de la salut.

En el punt 5 del seu article VII descriu: exigeix i fomenta en grau màxim l'auto responsabilitat i la participació de la comunitat i de l'individu en la planificació, l'organització, el funcionament i el control de l'atenció primària de salut, traient el major partit possible dels recursos locals i nacionals i d'altres recursos disponibles, i amb aquesta finalitat desenvolupa mitjançant la educació apropiada la capacitat de les comunitats per participar.

Així mateix **la Classificació Internacional del Funcionament, de la Discapacitat i de la Salut (CIF 2001 de la OMS)** Dins d'aquesta nova manera d'entendre el fenomen de la discapacitat i les seves implicacions, el context social és un factor indispensable per a possibilitar o impedir que la persona desenvolupi al màxim el seu potencial de capacitat i disposició dels mateixos drets i oportunitats que la resta de la ciutadania.

Per altra banda, recentment, s'ha aprovat **l'Estratègia Europea pels Drets de les Persones amb Discapacitat⁴**, aplicable de ple a les persones grans amb dependència. Un marc estratègic que es concretarà en mesures efectives per fer efectius aquests drets arreu de la Unió Europea.

Així mateix, tant el **Pla Estratègic de Serveis Socials⁵**, com els compromisos adquirits per la **Consellera de Drets Socials** en la seva recent compareixença al Parlament de Catalunya⁶, s'orienten a fer efectiu el dret a viure de forma independent a la comunitat i a transformar de forma intensa l'actual model d'atenció residencial.

3 Un espai d'aprenentatge i transformació social des de l'experiència vital de les persones

El SUPPORT LAB VITAL és un **espai d'aprenentatge i transformació social que té com a propòsit: promoure condicions comunitàries més inclusives i plantejar millors sistemes de suports i serveis perquè tota persona pugui fer efectiu el dret a viure de forma independent. Això en base la riquesa i diversitat d'experiències vitals que ens aporten les persones amb necessitats de suport, l'expertesa dels professionals i el compromís actiu d'actors clau de la comunitat.**

Els **critèris d'aplicació** es basen en:

- Aportar espais d'innovació amb metodologies participatives i de convivència que ofereixin suport i acompanyament als projectes personals de Vida Independent.

³ <https://www.paho.org/hq/dmdocuments/2012/Alma-Ata-1978Declaracion.pdf>

⁴ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1484&langId=es>

⁵ <https://www.parlament.cat/document/publicacions/130451790.pdf>

⁶ <https://govern.cat/govern/docs/2021/07/02/14/52/d2a4e3ff-d4cb-4b47-8e2e-bd2fe8a280f5.pdf>

- Contribuir a la generació de nous models socials que permetin comunitats més conscients, creatives, inclusives i implicades en l'avenç propi i global en relació als processos de Vida Independent a la comunitat.
- Promoure que les necessitats, les propostes i les respostes socials per a la Vida Independent neixin de les experiències vitals i en cooperació de tots els actors participants de la iniciativa.
- Oferir a la comunitat i a les institucions públiques un espai de referència en l'àmbit de Vida Independent a la Comunitat.

Aquesta iniciativa parteix, doncs, del potencial de les persones, grups i comunitats per a esdevenir agents actius de les propostes socials. Les necessitats i experiències vitals ofereixen camins de possibilitats a tot el conjunt de la societat. I per a que aquesta realitat esdevingui, cal iniciar un camí de treball comunitari, de capacitació individual, grupal i social que generi el saber suficient i la confiança mútua, a través d'unes metodologies específiques que considerem aporten aquests objectius.

En aquest sentit, a més de les conclusions i propostes, que es recullen en el següent capítol d'aquest document, les entrevistes i les dinàmiques grupals realitzades ens han permès aprofundir i viure una **millor comprensió del que entenem per vida independent i participació a la comunitat com a dret universal**⁷. Destaquem algunes de les aportacions realitzades:

Què és per tu Vida Independent?

- *Tenir una bona economia, un sostre on viure i una xarxa social.*
- *Ser autònom i poder prendre les meves pròpies decisions*
- *Vull viure lliure fent allò que puc fer, d'acord amb els meus desitjos i les meves possibilitats. Actuar fent allò que desitjo i que puc fer bé.*
- *Per mi fer vida independent vol dir poder viure sola en un pis, poder continuar fent criança del meu fill, amb suports.*
- *Viure d'acord amb les teves creences i valors.*
- *Ser congruent amb tu mateix i viure de manera lliure.*
- *Poder decidir sobre la pròpia vida.*
- *Participar activament a la vida de la comunitat.*
- *Tenir les mateixes oportunitats que la resta de la societat.*
- *Que ningú em mani i pugui decidir el que vull fer.*
- *Poder viure tu la teva vida. Pots tenir una persona que t'acompanyi però la vida l'has de viure tu.*
- *Per mi és poder anar on vulguis i poder fer el que vols i la teva.*
- *Fer el dia a dia sense dificultat i autònomament.*
- *Poder dir això sí, això no. SER INDEPENDENT MOLA!!!*

⁷ Les formulacions aquí recollides procedeixen totes elles de les aportacions realitzades en primera persona per les participants en el SUPPORT LAB VITAL. Igual que en les propostes, per respecte a la confidencialitat i per tractar-se d'una acció de cooperació creativa, no es recullen els noms concrets de qui fa cada aportació. Si que es detallen al final d'aquest document en un annex totes les persones que han participat.

Què és per tu Participar?

- *Fer una activitat amb grup, ajuntar-se amb gent, col·laborar sense esperar cap recompensa.*
- *Considero que participar és estar present, fer escolta activa i ser capaç d'un desenvolupament de competències en funció dels entorns i les activitats.*
- *Estar atent a les coses del teu voltant, a les convocatòries, al barri, estar connectat amb el que passa al meu voltant.*
- *Fer les coses sense esperar res de ningú. De manera altruista.*
- *Col·laborar amb la societat per fer activitats.*
- *Ajudar a altres persones.*
- *Poder fer les mateixes coses que altres persones sense diferència.*

Què és per tu la Comunitat?

- *Comunitat per mi és la humanitat, tinc una visió global. Tanmateix valoro com comunitat els entorns en els que em moc: la universitat, la família, els amics.*
- *Estar tots junts i ajudar-nos als uns als altres.*
- *Un grup de persones que ens ajudem o compartim els mateixos interessos.*
- *Conjunt de persones que conviuen sense cap discriminació.*
- *Estar bé amb l'altre gent (veïns, amics, família, professionals...). En el meu bloc on visc, estem molt bé i ens ajudem entre els veïns.*

Què és per tu un Dret?

- *Un dret és quelcom que és just que tota persona pugui tenir i gaudir. Tanmateix molts drets s'han de lluitar cada dia per avançar.*
- *Un dret és tenir una possibilitat de futur, tenir oportunitats.*
- *Viure dignament!*
- *Que em pugui expressar lliurement.*
- *Accedir a serveis que dona la societat.*
- *Igual que tenim obligacions tenim drets.*
- *L'exercici del propi dret ha de comportar el respecte pel dret de l'altre.*

4 Conclusions i propostes del SUPPORT LAB VITAL 2022

L'espai SUPPORT LAB VITAL, en la seva edició 2022, ha esdevingut una experiència d'innovació participativa i d'aprenentatge, amb aportacions de valor significatives per avançar en fer realitat el dret a viure de forma independent a la comunitat. En aquest capítol, es recullen les principals conclusions i propostes perquè puguem assolir aquest avenç.

Un progrés que serà possible si el conjunt d'institucions i entitats responsables i la ciutadania del nostre país, assolim una major consciència del gran impacte positiu que aquestes propostes poden suposar per les persones amb discapacitat i les comunitats on viuen. Això cercant, sempre, un ple respecte per la pròpia decisió en els seus projectes vitals, en entorns comunitaris més capaços d'inclusió i progressant en la qualitat i diversitat dels serveis i suports que resulten imprescindibles per aquest repte de dignitat i llibertat.

4.1 Conclusions

En base a les dinàmiques participatives realitzades s'ha pogut constatar que les persones amb discapacitat amb necessitats de suport per viure de forma independent, encara es troben amb **importants reptes personals, barreres socials i dèficits en els serveis**. Així s'ha afirmat per part de totes i cadascuna de les persones participants en el SUPPORT LAB VITAL, amb **testimonis viscuts en base a la pròpia experiència vital en primera persona**, com ara:

- *La meva experiència vital ha estat de molta institucionalització, des de la infància, i això ha fet que no hagi gaudit d'un aprenentatge per exercir la meua llibertat.*
- *Em costa fer les coses per mi mateix, necessito algú que m'acompanyi per fer el que cal fer cada dia.*
- *Vull viure lliure fent allò que puc fer, d'acord amb els meus desitjos i les meves possibilitats.*
- *De vegades en l'entorn més proper no entenen el que ens passa.*
- *Sovint els meus pares confonen cuidar-me amb controlar-me.*
- *Amb una feina em sentiria més independent. Fa temps que tinc permís per cercar feina i és molt frustrant que no et truquin.*
- *L'any passat a la Universitat fa ser curiós perquè d'entrada vaig tenir una bona acollida d'un professor que m'acompanyava més intensament, però això no és habitual. Hi ha manca d'adaptació dels processos formatius en l'acompanyament en salut mental.*
- *Moltes persones et discriminen, fins i tot professionals de la salut, pel fet de tenir una malaltia mental. Sovint els hi manca més formació i cultura sobre el que vol dir salut mental en la comunitat.*
- *S'ha de sensibilitzar més la comunitat. El que més em preocupa és que quan tenim accions disruptives ens trobem sovint amb una manca de*

capacitats per part de moltes persones per entendre i respondre adequadament.

- De manera molt intensa considero que determinades pràctiques de tractament i medicació invasius poden ser molt lesius i reduir l'autodeterminació i la qualitat de vida de les persones amb salut mental.
- Em molesten les injustícies, el que una persona faci mal a les altres.

Per créixer en autodeterminació i participació, **les pròpies persones actores d'aquest SUPPORT LAB VITAL, es proposen:**

- Fer un coneixement millor de les pròpies capacitats i de les possibilitats de l'entorn per a realitzar cada projecte personal de vida independent a la comunitat.
- Aprendre a mesurar allò que podem i volem fer.
- Treballar per superar pors.
- Aprendre a gestionar millor les emocions.
- Assumir una soledat feliç, sense viure-la com quelcom que destorba.
- Disposar d'oportunitats per l'aprofundiment espiritual com un dels camins per créixer en llibertat, des d'una profunda consciència del que volem i estimem.
- Actuar fent allò que desitjo i que puc fer bé.
- Aprendre a tenir més cura d'una bona alimentació és molt important, i per això ens calen persones properes que ens acompanyin en bons hàbits i aprenentatges. Això sense prohibicions.
- Aprendre a cuinar.
- Deixar de consumir qualsevol tipus de tòxics.
- Aprendre a gestionar millor la meua economia: despeses, estalvi...
- Saber com expressar-me amb altres persones del meu entorn, fora del marc de professionals.
- Aprendre a conèixer més a les persones abans d'arribar a una major intimitat.
- Saber dir que no.
- Participar en activitats on hi ha una diversitat de persones.
- Fer activitats de voluntariat i suport a la comunitat.
- Utilitzar millor el mòbil, si el considerem una eina per diverses activitats que ens poden facilitar la vida, viure en comunitat i fer-ne un bon ús dels recursos que ens ofereix la societat.
- Poder-me administrar per mi mateixa, tot fent el que tingui que fer per assumir aquesta dimensió.
- Disposar de carnet de conduir i no dependre de transport públic, ja que tindria més independència.
- Compartir experiències vitals amb d'altres persones és el millor camí per l'aprenentatge.
- Seguir comptant amb l'oportunitat d'explicar la meua experiència vital i compartir-la amb d'altres persones per aprendre.

Així mateix **professionals i persones significatives de la comunitat** han expressat el seu testimoni, amb una valoració general de que “ encara ens queda molt trajecte per assolir la realització del dret a viure de forma independent a la comunitat”. A continuació se'n recullen algunes de les més destacades. En primer lloc les que s'han fet **des d'una mirada professional**:

- *Hi ha un dèficit en apoderar a l'entorn vital en l'acompanyament als projectes de vida independent.*
- *Les situacions de discriminacions a l'hora d'accedir a lloguers, en les comunitats de veïns, en establiments d'Hosteleria i altres espais, basades en prejudicis. Algunes són indirectes i d'altres discriminacions són directes.*
- *No hi ha accessibilitat universal.*
- *Ens trobem una societat que no està preparada per acollir persones amb necessitats de suport; per exemple els conductors de transports públics no compten amb formació i preparació per atendre correctament a persones amb necessitats de suport per salut mental.*
- *Al sistema sanitari ens trobem de tot. Depèn de la persona. Però les majors dificultats es troben en el Centres bàsics, on sovint no tenen els coneixements i actituds per tractar amb persones amb una malaltia mental.*
- *Manca una atenció a la salut integrativa. Hem d'insistir moltíssim en que alguns usuaris rebin segons quina atenció. Si et classifiquen com a malalt mental es fa difícil segons quines atencions de salut més general i tot s'atribueix a la salut mental.*
- *Una de les principals dificultats és trencar el valors que s'han arrelat en la institucionalització i motivar i apoderar a les persones i els professionals.*
- *A nivell d'ingressos tenen dificultats. Però també el tema de prestacions és tot un tema administratiu que se li fa feixuc accedir i gestionar.*
- *El sistema no s'apropa a la persona sinó que és la persona la que s'ha d'apropar al sistema.*
- *Una part de la nostra feina és fer la aproximació entre el sistema i la persona. I tendim des de l'inici, a anar a solucionar el més urgent sense poder arribar a aspectes més vinculats a la vida independent.*
- *Tendim a anticipar-nos per no assumir riscos. Per exemple fent de mediador entre veïns enlloc d'acompanyar la persona perquè sigui ella qui assumeix la interlocució.*
- *Sempre anem a contrarellotge i no donem el temps que la persona necessita per anar incorporant aqueta nova manera de tractar a les persones, d'apoderar-se per fer una vida més independent i participativa.*
- *La comunitat no està preparada per ser inclusiva. Si no comencen des de petits, en convivència i sense segregació és difícil de canviar. És un tema estructural.*
- *Encara està molt profundament incorporat el prejudici i l'estigma en la societat, sobre tot en relació a les persones amb malaltia mental. S'accepta, a nivell general, com a quelcom positiu que visquin a la comunitat enlloc d'en entorns institucionalitzats, però “no on jo visc”.*

- *Hi ha por a la malaltia mental i sobreprotecció i pena vers les persones amb discapacitat intel·lectual.*
- *El Sistema de serveis socials té importants mancances. De fet el nivell de destinació pressupostaria és molt inferior al que ens correspondria per nivell de riquesa, segons dades de l'OCDE es destina un 0'75% del PIB a serveis socials quan correspondria el doble d'aquest percentatge. Així mateix, encara resulten més insuficients els recursos destinats a l'atenció social primària, els serveis de proximitat -entre els quals cal destacar l'assistència personal- i l'acció comunitària per una potenciació de les condicions inclusives que han de tenir les comunitats.*
- *Ens trobem altres dificultats quan volem treballar per una vida independent de les persones. Si partim de la problemàtica dels ingressos, hi ha rigidesa. Considerem que és la principal dificultat i complexitat. Sense ingressos garantits és difícil, quan no impossible, realitzar el dret a viure de forma independent a la comunitat.*
- *El sistema no està pensat perquè les persones amb algun tipus de trastorn mental puguin fer una vida independent i ser incloses en la comunitat; encara avui en dia, està pensat principalment per a la institucionalització d'aquestes persones en serveis i espais de caire assistencial o al marge dels entorns comunitaris habituals.*
- *La incompatibilitat normativa en la assignació dels serveis socials reconeguts a la Cartera de la Generalitat causa força problemes per a una resposta eficaç basada en suports a la comunitat.*
- *Els tràmits burocràtics son feixucs i, massa sovint, demoren les respostes urgents que ens cal donar a situacions ben precàries.*
- *La Cartera de serveis socials no està adaptada a la Convenció. L'enfoc dels drets no és el que preval en el disseny i assignació de recursos.*
- *De facto es produeix una discriminació institucional a les alternatives a la institucionalització també a nivell de finançament. Per exemple, partint d'una necessitat equivalent de suports si la persona s'orienta cap a un projecte d'autonomia a la pròpia llar es rebran 500 euros mensuals per dotar els suports professionals -PSALL/SASVI-, en canvi aquesta mateixa persona, si accedeix a una atenció residencial, podrà comptar amb suports professionals i atencions que arriben fins els 2.500 euros mensuals. També amb les eines que s'utilitzen per a les valoracions.*

La perspectiva que han aportat una ampla diversitat de **persones significatives de la comunitat** ens aporten, també, claus pel canvi que cal impulsar de cara a futur. N'assenyalem algunes de les més rellevants:

- *La Sra. Marta Madrenas, alcaldessa de Girona destaca: He viscut situacions de persones que fan demanda per entrar a una residència per desconeixement o manca de valoració de l'ús de serveis socials d'atenció domiciliària. En general el coneixement dels recursos locals de serveis socials és poc habitual entre la ciutadania. A la vegada, moltes persones demanen ajudes a les administracions quan ja estan desbordades.*

En general no comptem amb una cultura ciutadana de compromís amb els drets i de treball comunitari per la vida independent; aquest és un gran repte de país.

La dificultat principal és el finançament, per exemple, el SAD -Servei d'Atenció Domiciliària- el podríem explorar amb més prestacions i assistència però estem limitats per unes dotacions pressupostàries insuficients en aquest àmbit. Les dotacions pressupostàries de la Generalitat en atenció domiciliària -i no cal dir de l'Estat- són molt menors que les que es realitzen en l'àmbit residencial.

La burocràcia que hi ha al voltant de l'Administració Pública, també en serveis socials, fa molt pesant la gestió i l'atenció.

*Tanmateix considera que Girona compta amb una dimensió humana on la coneixença directa és possible, i això ens ofereix unes bones possibilitats per avançar cap a un entorn comunitari més acollidor i inclusiu. En aquest sentit es podria activar una major cooperació entre ciutats compromeses amb aquest dret, fer un projecte de **Ciutats Inclusives per la Vida Independent a la Comunitat**, tot promovent unes millors condicions comunitàries i una cultura ciutadana de Vida Independent pot ser un actiu bàsic de país: per créixer en drets, cohesió social, qualitat de vida, i capacitat de transformació.*

També valora que una entitat com Support té una bona base per ser referent en l'acompanyament de projectes vitals per la vida independent a la comunitat. És una referència en aquest tipus d'atenció i suport personalitzat. Així una proposta seria que se li reconegui, per part de la Generalitat, aquest paper i es dotin els mitjans per fer efectiu aquest servei d'acompanyament per la vida independent a la comunitat.

I clou les seves aportacions tot proposant una Estratègia de país per avançar en vida independent a la comunitat. Una estratègia que comportarà grans canvis en el funcionament públic i en l'administració pública.

- *La Sra. Núria Martínez, directora de la Fundació Drissa, considera com un gran repte modificar idees predeterminades sobre els col·lectius vulnerables que caldria modificar a tots els nivells; professionals, dels propis usuaris, de la societat i la comunitat. En aquest sentit proposa introduir conceptes que generin nova cultura en la formació dels professionals del suport alhora que modificar la cultura de les entitats que ja estan en aquest camp.*
- *El Sr. Salvi Amagat, president de la Fundació Ramón Noguera considera que el principal repte és que tothom tingui clar que es la persona amb discapacitat qui ha de decidir que mes li agradaria, com vol viure, que mes li convé. No les entitats, ni les institucions, ni els teòrics, ni els familiars. La feina de tots és, primer, creure amb ells, estar ben segur que volen i no el que creiem que els convé. Això resulta difícil, amb una part*

de la població. I l'administració ha de creure en el que diu la Convenció ONU, -mes enllà de les paraules-, posant i finançant els recursos necessaris en cada cas.

- *La Sra. Iolanda Martin, de l'Associació Família i Salut Mental de Girona i Comarques, destaca com a reptes tant a nivell comunitari com vital per a la vida independent, la manca d'habitatge, feina i els judicis erronis que van cap a al "no podrà fer res de bo" o "quina por". També a les escoles no hi ha una possibilitat real de fer escola inclusiva. No tenen els recursos ni la formació per fer-ho. L'excés de burocràcia, la manca de flexibilitat en la presa de decisions. S'han d'exposar a perdre ajudes pel risc a intentar fer una vida independent. I d'altres com la manca de personal, de sensibilització i la manca de mesures per fer real les lleis i se n'ha de fer càrrec majoritàriament la persona i la família. No hi ha recursos per fer reals la preparació de la societat davant la nova llei de tuteles. La responsabilització i els drets i deures van de la mà. Proposa un canvi de mirada des de la infància. Poder conviure amb la diversitat i no sols a la família, a les escoles hauria de ser fonamental els recursos i la formació pels professionals. Els professionals necessiten acollir a les persones amb discapacitat a les aules. Així mateix considera que cal formar a empresaris i treballadors en el canvi de mirada vers la discapacitat sobretot en relació a la Salut Mental. Comprendre que tenen capacitats de sobres però necessiten en molts casos acompanyament.*
- *El Sr. Josep González, en representació de la Fundació PIMEC identifica reptes en matèria d'ocupació i d'ajuts a persones empresàries pel que fa a la segona oportunitat i a la salut mental i emocional. Destaca que en referència a l'ocupació, les empreses de més de 50 treballadors haurien d'integrar a les seves plantilles el 2% de persones amb discapacitat, tot complint la LISMI. Així i tot, cal dir que, d'altra banda, manca el suport monetari o d'avantatges fiscals o de subvencions en benefici a les companyies que facilitin la integració de persones amb discapacitat en els seus equips humans.*
- *La Sra. María Colón, de la Cooperativa La Fageda, destaca per reptes que a les empreses ordinàries ens trobem problemes per a que vulguin treballadors amb trastorn mental. No hi ha un canvi real profund. També l'habitatge és un gran problema donat que moltes d'aquestes famílies viuen en condicions molt complexes. I hi ha un gran estigma per part dels llogaters. Altres reptes són que no hi ha prou recursos per exemple a serveis socials. Un altre aspecte important és capacitar-nos per l'autogestió, abordant la dificultat de que no sabem relacionar-nos entre les persones dels equips o interprofessionalment. Amb tot això, proposa potenciar la xarxa i les relacions entre els suports institucionals i els naturals, tant en recursos materials com i sobretot en les relacions interpersonals.*

- La Sra. Marta Jové, cap dels Serveis Territorials de l'Agència Catalana d'Habitatge, situa com a principals reptes: *la percepció que té la pròpia persona a nivell de la solitud, la percepció de la diferència, el no trobar el seu lloc, la no comprensió i percepció de sí mateix que provoca altres derivades. També vers la pròpia persona: la estigmatització i dependència, que no pot fer que són premisses que no permeten que la persona no pugui fer el seu propi relat i desig de vida. I la manca, sovint, de xarxa formal i informal. tenir-hi permet sentir que formes part d'un grup i una comunitat. Per a superar aquestes situacions, entre altres propostes considera els Plans de desenvolupament comunitari com oportunitat ja que serveixen per a que els veïns i veïnes diguin el que volen, tot comptant amb la participació de persones amb discapacitat. Una altra dimensió és l'accés a les noves tecnologies, tot assenyalant els espais OMNIA com a recurs per superar la bretxa digital.*
- El Sr. Carles Maccragh, degà del Col·legi d'Advocats de Girona, destaca entre altres reptes la necessitat que els professionals vinculats al món de la justícia parlin i s'expressin en un llenguatge adaptat i accessible. També considera que l'entorn judicial és poc agradable i es viu força hostil, sobre tot per a les persones amb necessitats de suport per salut mental o discapacitat intel·lectual. Caldria fer entorns més amigables i agradables i menys freds, alhora que s'estén una millor formació sobre els drets esmentats. Així mateix proposa reforçar la formació dels professionals vinculats al món de la justícia per fer més accessible el llenguatge.

A nivell de serveis, considera per fer una vida independent cal: la garantia d'ingressos, l'accés inclusiu al treball i a l'habitatge, el suport per la participació en activitats comunitàries i tot el relatiu a creativitat.

- El Sr. Josep Vilaplana, president del Col·legi de Metges de Girona, considera que l'accés a un habitatge digne en barris vius i amb serveis és un dels principals reptes perquè les persones amb discapacitat, o necessitats de suport per salut mental, puguin fer una vida independent a la comunitat. També assenyalava com un gran repte superar l'estigmatització que sovint pateixen aquestes persones, i altres col·lectius que cal protegir.
- El Sr. Claudi Camps, director assistencial de la Xarxa de Salut Mental i Addiccions de Girona i comarques, situa com clau crear comunitats conscients i inclusives en salut mental. Per fer-ho hem d'aprendre a fer possibles "les rutes de la complexitat", on hi participin tots els actors significatius per fer-les: professionals de diferents àmbits de serveis i de la comunitat. També valora que cal fer una detecció i suport precoç en salut mental, en aplicació prioritària a l'àmbit educatiu -escolar, instituts i universitària-, tot oferint un suport integrat, no sols de salut sinó també social, educatiu, etc., i treballar per superar prejudicis i pors, considerant

que les pors, sense cap justificació racional, davant de les persones amb trastorn mental, és un dels factors més intensos en la producció d'estigma i exclusió social.

Així mateix formula diverses propostes de millora en serveis i suports perquè les persones amb trastorn mental sever puguin realitzar una vida independent en entorns comunitaris:

- ✓ *Una plena integració dels sistemes de salut i de serveis socials per fer real un suport integrat i adaptat a cada persona en relació al seu projecte vital.*
- ✓ *Uns professionals sanitaris i socials formats en drets i amb una mirada centrada en la vida de les persones a la comunitat. Conscients i capaços d'oferir suport a la vida independent. Cal garantir aquesta formació de manera continuada, tant en tècniques com en valors.*
- ✓ *Tancar tot tipus de dispositius assistencials que no estiguin orientats cap a oferir suport a la vida independent de les persones en un entorn comunitari.*
- ✓ *Crear recursos residencials -tipus pisos amb suport i, quan cal petites llars residencials-, que facin possible la vida a la comunitat de forma oberta i inclusiva, tot integrant aquests recursos amb els equips assistencials.*
- ✓ *Les llars residencials han de ser apartaments amb suport, com ara el model del País de Gales.*
- ✓ *Les transicions per la vida independent i la desinstitucionalització estan clarament pautades, sols cal voluntat política i els recursos adients per fer-les realitat. Per exemple, nosaltres vam transformar els equips professionals de llarga estada en equips de suport comunitari.*
- ✓ *L'equip professional de subaguts esta orientat totalment cap a la sortida cap a la comunitat, tot fent una continuïtat de suport a domicili de manera coordinada amb els altres equips de treball comunitari. Tots dos equips es solapen el temps necessari i això ens permet un suport més flexible i adaptat.*
- ✓ *Fer aliances i processos integratius, a nivell de la creació de recursos i d'una atenció personalitzada, entre els diferents actors de l'Ecosistema de Salut Mental en el territori. Per exemple a Girona entre altres participem: Support, Drissa, La Fageda, Associació de Famílies, representants en primera persona, i, com no, totes les persones que conformem el Sistema públic de Salut Mental.*
- ✓ *Cal un lideratge polític intens en la transició cap a la vida independent i la desinstitucionalització.*
- ✓ *Fer una llei que estableixi la transició per la vida independent i la desinstitucionalització, tot procedint al tancament de qualsevol recurs de llarga estada psiquiàtrica.*
- ✓ *Ens calen eines que facilitin el disseny, el seguiment i avaluació dels processos de transformació cap a la vida independent. Com ara: ens cal elaborar una Guia basada en l'experiència Girona en Salut Mental.*

- ✓ *El propòsit, la llegenda, la narració i visió del gran canvi ha de ser il·lusionat, l'han de fer persones entusiastes i convençudes de la força de la transformació.*
- ✓ *Cal incorporar un aprenentatge vital que ens vinculin amb el desig del canvi, des de l'experiència de les persones.*
- ✓ *Els professionals de salut mental implicats en la gran transició cap a la vida independent a la comunitat han de poder ser actius en el suport a altres equips professionals de tot tipus d'àmbits de salut, social, laboral, etc. Sobre tot d'aquells que incideixen en relació a les persones més vulnerables.*
- ✓ *S'ha de fer una formació integradora de les diferents corrents psicoterapèutiques, sempre considerant la diversitat d'eines que tens a l'abast per treballar en el suport a les persones amb trastorn mental.*

- *El Sr. Jordi Grau, president del Col·legi de Periodistes de Girona, situa l'avenç cap una consciència ciutadana inclusiva en salut mental i discapacitat com a clau perquè es pugui assolir el dret a viure de forma independent a la comunitat. I per això proposa que es realitzin accions de comunicació, per tot tipus de mitjans i canals, en base a una millor formació dels periodistes. Una formació que es planteja a través d'un coneixement directe de les experiències vitals de les persones amb discapacitat o amb necessitats de suport per salut mental que lluiten per assolir aquest dret.*

Així mateix, manifesta que ens cal fer més consciència ciutadana sobre salut mental i discapacitat, en clau inclusiva i de reconeixement, a través de tot tipus de mitjans i canals.

Els periodistes hem de parlar-ne més des d'una valoració positiva i inclusiva de l'enriquiment social que representen les persones amb discapacitat.

El tema del llenguatge és molt important, hem d'incorporar en l'ofici del periodisme una pedagogia continua per l'aprenentatge d'un llenguatge més inclusiu en diversitat. Han de poder conèixer en primera persona a aquelles que tenen realitats de malaltia mental o discapacitat amb reptes per fer vida independent.

Crear espais continuats de trobada i coneixença entre professionals del periodisme, persones amb salut mental o discapacitat i professionals d'aquests àmbits.

Oferir canal a la veu de les persones amb malaltia mental en tot allò que ens permeti conèixer en directe les experiències vitals per assolir una vida independent a la comunitat.

Hem de treballar una estratègia per superar la por a la diferència i qualsevol forma d'estigma, amb una potent participació del periodisme.

- *El Sr. Josep Maria Solé, director de Support-Girona, exposa, entre altres reptes i dificultats, considera que els serveis generals d'atenció a la població pensen que qualsevol necessitat més intensa de suport per una vida independent cal que sigui atesa per especialistes. Quelcom que genera, de manera indirecta, una segregació. Així mateix, el sistema de serveis socials a Catalunya mou molta burocràcia i resta acció directa efectiva. Amb aquest punt de partida, proposa generar un consciència més gran en els nivells de serveis generals d'atenció a les persones, per tal de fer possible un esforç de canvi, que acompanyat pel suport de l'expertesa més especialitzada, pugui ser transformador dels serveis generals de base, com poden ser els CAP, els serveis de lleure educatiu, els serveis socials bàsics, l'escola inclusiva, etc.*

Així mateix, fa les propostes següents:

- ✓ *Introduir l'enfoc dels drets humans com a pal de paller en el disseny i aplicació de tota política social, i de manera molt intensa en serveis socials, salut i educació.*
- ✓ *Per iniciar una transformació del Sistema de Serveis Socials, cal introduir amb força una prestació de suport individualitzat dirigida exclusivament a la inclusió a la comunitat. En aquest cas a través d'un pressupost nominatiu i un sistema de suport professional centrat en l'assistència personal. Això es podria regular amb un sol article, en la Llei de Serveis Socials o Decret de la Cartera: "Se l'oferirà a la persona un pressupost nominatiu, equivalent al cost dels serveis socials especialitzats als que tindria dret, a través d'una combinació entre diners directes i l'adquisició de serveis alternatius a la institucionalització." Com exemple podem veure les alternatives emergents de l'agenda feminista promoguda per Nacions Unides.*
- ✓ *Per a les persones amb necessitats de suport per a la presa de decisions cal un tipus de servei renovat, en transformació de l'anterior servei tutelar, que tingui com a centralitat l'acompanyament de la persona en la decisió del seu projecte vital, en la materialització del mateix com facilitadors de decisions en allò que tingui més complexitat en la seva quotidianitat i en l'acció al seu entorn vital, comunitari i de serveis en defensa dels seus drets. Ser el suport principal en la defensa dels seus drets i en la facilitació per la seva realització efectiva.*
- *La Sra. Mónica Terribas manifesta que la possibilitat de fer una vida independent depèn de l'entorn i de les capacitats socio-econòmiques de cada família, i això és clau. Podem tenir entorns més o menys col·laboratius per fer vida independent, però una persona amb dificultats depèn, i molt, de la capacitat d'adaptació de l'entorn a les seves singularitats, i en ambients precisament de precarietat i dificultat, aquesta capacitat d'adaptació disminueix. També manifesta que l'actuació*

pública en relació a aquest dret té molt marge de millora, en aspectes clau, com ara el suport psicològic, la inclusió laboral o l'accés a la cultura.

Com a resum de conclusions, abans de la síntesi de propostes, observem que les **principals dificultats i reptes** per fer una vida independent es troben en tres dimensions cabdals:

- La nostra societat encara és poc coneixedora de la realitat sobre salut mental i discapacitat, son abundants els estereotips, quan no els prejudicis, que comporten actituds d'estigma i rebuig. Ens cal avançar cap una cultura ciutadana, i un creixent compromís dels seus principals actors, en la creació de comunitats més inclusives.
- Els sistema de serveis socials no està adaptat per l'exercici d'aquest dret, i tampoc són suficients els recursos esmerçats fins ara en dotar d'habitatges disponibles per a persones que cerquen alternatives a la institucionalització, ni l'accés al treball ni els ingressos garantits suficients estan a l'abast de totes les persones amb discapacitat que volen fer real una vida independent a la comunitat.
- Les pròpies persones amb discapacitat, si compten amb els serveis i suports adients, i unes condicions favorables en el seu entorn vital i comunitari, poden desenvolupar el seu potencial d'autodeterminació i participació per fer realitat els seus projectes com qualsevol altra persona.

Per això, sobre tot, ens cal un aprofundiment en la consciència ciutadana i, de manera molt notòria, una acció institucional valenta i eficaç. Una acció institucional que ha de liderar la Generalitat de Catalunya, tant a nivell de reconeixement, com de modificacions normatives, planejament i finançament, tot comptant amb una intensa participació i col·laboració amb els ens locals i les entitats socials que treballem en aquest camp.

4.2 Propostes

D'acord amb les aportacions rebudes per part de les persones participants, i de les conclusions esmentades, a continuació es recullen les principals propostes formulades al SUPPORT LAB VITAL, procedents de les dinàmiques grupals i de les entrevistes individuals. Destaquem que aquestes propostes s'adrecen a **fer possible una creixent autodeterminació i participació de les persones amb discapacitat, una profunda transformació comunitària, un major apoderament de les professionals, i un nou marc de serveis**, on es donin en plenitud les condicions de:

- **Reconèixer el valor primordial de les persones, de cada persona única i essencial en el nostre esdevenir col·lectiu**, en la realització del seu projecte de vida independent a la comunitat, des d'una creixent consciència dels seus actius i potencials.
- **Assolir entorns vitals i comunitaris més acollidors, accessibles i inclusius**, en base a promoure una decidida actuació de les entitats socials i les institucions locals, i de fer més visible la importància de

comptar amb una llar digna i un cercle de relació pròxima saludable i positiu.

- **Apoderar als professionals i les entitats de suport** en capacitats i recursos per acompanyar millor a les persones amb projectes de vida independent, tant a nivell individual com en la transformació dels entorns vitals i comunitaris.
- **Transformar els Sistemes de Serveis**, en totes les seves dimensions -suports professionals, prestacions econòmiques, productes i tecnologies de suport, habitatge, etc.- per tal que responguin al dret a viure de forma independent a la comunitat.

Així, tot seguit, exposem les **principals propostes de SUPPORT-Girona⁸**, en relació a aquestes quatre dimensions bàsiques de transformació, per tal d'avançar en **l'exercici efectiu del dret a viure de forma independent en comunitats més inclusives**.

Principals propostes del SUPPORT-GIRONA LAB VITAL 2022	Observacions: actors per la realització de cada iniciativa seleccionada, bé sigui de forma directa o marcs de col·laboració, i elements de fonamentació.
<p>1. Les persones amb discapacitat, cada persona sigui quina sigui la nostra realitat, edat o circumstàncies, volem conèixer millor de les pròpies capacitats i les possibilitats que ens ofereix l'entorn per a realitzar el nostre projecte de vida independent. Per això ens cal:</p> <p>- Disposar de suports educatius continuats més intensos i variats, sobre tot en allò que ens apodera en seguretat en nosaltres mateixos, en autodeterminació, per decidir el que volem fer i com ho volem, i en participació a la comunitat.</p> <p>-Participar en activitats on hi ha una diversitat de persones, com ara ha estat l'experiència del SUPPORT Lab vital.</p>	<p>SUPPORT-GIRONA en relació a un grup de persones vinculades al SUPPORT Espai Obert (aprox. 20-40 persones)</p>
<p>2. Crear l'Espai Girona Comunitat Inclusiva amb el propòsit de créixer en consciència i compromís ciutadà pel dret a viure de forma independent en entorns comunitaris més inclusiu.</p> <p>Un espai on les persones amb discapacitat esdevindran els principals protagonistes de la transformació social, comptant amb la participació de professionals del periodisme i de les entitats socials en</p>	<p>SUPPORT-GIRONA amb Col·legi Periodistes, Universitat, Comarques i Ciutat de Girona i altres entitats socials i actors diversos de la comunitat compromesos amb els drets de les persones amb discapacitat.</p> <p>Aquesta iniciativa es durà a terme en el marc del SUPPORT LAB VITAL.</p>

⁸ Les propostes en **verd** es relacionen amb la dimensió d'aportació de valor de les pròpies persones, les que es redacten en **blau** es refereixen a la transformació de l'entorn comunitari, en **negre** als professionals i les professionals, i en **violeta** les relatives a millores bàsiques en els sistemes de serveis. Així mateix, en les observacions, es valora quines poden ser directament realitzades per SUPPORT-GIRONA, bé sigui en futures edicions del Lab Vital o en altres línies d'actuació, respecte aquelles altres que signifiquen propostes a les Institucions Públiques.

<p>un marc d'aliances i cooperació amb altres entitats socials, institucions, Universitat, etc..</p> <p>En base a la seva activitat, a més d'altres accions, es comptarà amb la realització d'un Informe Girona sobre Vida Independent a la Comunitat⁹, de caire anual.</p> <p>Així mateix, es cercarà aprofundir la formulació del que considerem una comunitat inclusiva, tot concretant les condicions i fent un cert mapeig i procés de reconeixement de bones pràctiques.</p> <p>Es planeja que esdevingui un espai on formular i estendre un propòsit engrescador per la vida independent que generi força i implicació en la transformació social que volem empènyer. El propòsit, la llegenda, la narració i visió del gran canvi per la vida independent a la comunitat ha de ser il·lusionant, l'han de fer persones entusiastes i convençudes de la força de la transformació. Quelcom que es correlaciona, de forma directa, amb l'article 8 de la Convenció sobre Pressa de Consciència.</p>	<p>Cal valorar que pugui presentar-se com a potencial projecte europeu, en col·laboració amb altres entitats d'altres països.</p> <p>També es considera la seva coherència amb la pròpia línia estratègica de comunicació.</p>
<p>3. Promoure una cultura de la salut mental en comunitat. Sobre tot amb més formació i cultura sobre el que vol dir salut mental en la comunitat, en tots els àmbits socials i de manera especial en relació als professionals dels sistemes de salut, educatiu i social.</p> <p>Assolir que tots els estaments de serveis, inclosos els del sistema judicial i la policia, facin una pressa de consciència en relació a que les persones amb necessitats de suport per la pressa de decisions son subjectes de drets i deures. Cal un tracte no discriminatori en cap sentit.</p>	<p>Proposta per la Generalitat de Catalunya, en col·laboració amb el conjunt d'entitats i persones que conformen l'experiència Girona Salut Mental, els professionals de diversos àmbits i els actors de la comunitat clau per assolir-ho.</p>
<p>4. Actualitzar la formació en el perfil dels professionals de suport en vida independent, tot incloent 3 dimensions de l'acompanyament a les persones:</p> <p>A) Facilitar un major consciència i valoració de les pròpies capacitats per l'autodeterminació. B) Oferir un suport directe en l'accés a serveis i recursos de la comunitat. C) La orientació i acompanyament en l'accés a recursos de les entitats.</p> <p>En aquest sentit a nivell intern es proposa una actualització en la descripció dels llocs de treball i en la formació de SUPPORT-GIRONA, de manera que</p>	<p>SUPPORT-GIRONA comptant amb el seu equip professionals i amb altres entitats, tot cercant el reconeixement i les condicions de concertació adients per part de GENCAT.</p>

⁹ Des de SUPPORT-GIRONA comptem amb informació sobre dèficits del sistema de serveis socials, podríem arribar a fer informes periòdics sobre aquestes carències amb propostes de millora. També es podrien estendre a altres sistemes i serveis.

<p>comptin amb funcions comuns tot i exercir especialitats diverses: les capacitats relacionades amb la comprensió de les persones ateses, els potencials dels entorns i un acompanyament orientat a la vida independent a la comunitat han de ser troncal.</p>	
<p>5. Aprofundir el treball d'equip en l'afrontament de situacions de greu dificultat o fracàs i valorar més i millor les realitats d'èxit. En aquest sentit hem d'aprendre a valorar més i millor les realitats d'èxit, que son majoritàries, tot treballant en equip l'anàlisi de les causes i actuacions que han facilitat aquest èxit, les quals poden ser degudes a diverses fonts: la pròpia persona, les millores en l'entorn vital i comunitari, l'accés a determinats serveis i recursos, i la tasca professional de Support-Girona. També serà positiu fer un reconeixement a la persona i als actors implicats. Hem de fer reunions d'equip per valorar casos d'èxit. Per exemple recollir, divulgar i transferir l'experiència Girona Salut Mental.</p>	<p>SUPPORT-GIRONA amb el seu equip de professionals.</p>
<p>6. Potenciar la xarxa i les relacions entre els suports institucionals, els professionals i els naturals, tant en recursos materials com i sobretot en les relacions interpersonals. Per això, entre altres mesures a potenciar, cal generar mecanismes de protecció pels professionals en el suport a les decisions i situacions de risc, així com un desenvolupament de competències per la sensibilització i maduració a nivell social.</p> <p>També cal potenciar i crear més xarxa de convivència, de mediadors, i dotar més recursos de primera línia en l'acompanyament i suport a les persones.</p>	<p>SUPPORT-GIRONA amb el seu equip de professionals.</p>
<p>7. Reforçar i estendre aliances i processos integratius, a nivell de la creació de recursos i d'una atenció personalitzada, entre els diferents actors de l'Ecosistema de Salut Mental en el territori. Per exemple a Girona entre altres participem: IAS, SUPPORT-GIRONA, Fundació Drissa, La Fageda, Associació de Famílies, representants en primera persona, i, com no, totes les persones que conformem el Sistema públic de Salut Mental.</p>	<p>Conjunt d'actors de l'Ecosistema Salut Mental Girona, tot liderant des de SUPPORT-GIRONA la iniciativa del Quality Rights</p>
<p>8. Actualitzar la Cartera de Serveis Socials des de l'enfoc de drets, adaptada a la Convenció sobre els drets de les persones amb discapacitat, on la realització del dret a viure de forma independent en la comunitat compti amb una posició central. Aquesta actualització de la Cartera ha de suposar, entre altres aspectes clau:</p> <p>Reconèixer un servei integral de suport per la vida independent, la inclusió i la presa de decisions en les dimensions social, jurídica i econòmica, adreçat de forma universal a tota la ciutadania.</p>	<p>Proposta a la Generalitat de Catalunya, comptant amb la participació de les persones amb discapacitat i les entitats socials que les representen i altres institucions públiques competents en serveis socials.</p> <p>Com a bases per aquesta reforma en profunditat de la Cartera de Serveis Socials, s'ha de tenir com a essencials els dictàmens del Comitè Internacional sobre els articles 12 i 19 de la Convenció i la Guia sobre la</p>

<p>Avançar en la regulació i dotació de l'assistència personal d'acord amb el previst a la Convenció.</p>	<p>desinstitucionalització emesa per aquest Comitè el 9.9.22</p>
<p>9. Reivindicar que la Generalitat de Catalunya acordi un increment substancial dels pressupostos públics destinats al Sistema de Serveis Socials amb una dedicació exclusiva a actuacions i serveis per prevenir qualsevol institucionalització i promoure el dret a viure de forma independent en la comunitat.</p>	<p>Proposta a la Generalitat de Catalunya, comptant amb la participació de les persones amb discapacitat i les entitats socials que les representen i altres institucions públiques competents en serveis socials.</p> <p>Com a bases per a la concreció d'aquests increments pressupostaris, s'ha de tenir com a essencials els dictàmens del Comitè Internacional sobre els articles 12 i 19 de la Convenció i la Guia sobre la desinstitucionalització emesa per aquest Comitè el 9.9.22</p>
<p>10. Fer una inversió prioritària en atenció precoç i desenvolupament infanto-juvenil, de manera que s'acompanyi fins els 18 anys en un suport integrat social, de salut i educatiu, així com incentivar els processos d'emancipació per la vida independent en la comunitat de qualsevol persona jove amb discapacitat. En aquest sentit, treballar des de la infància la inclusió social, un sistema educatiu inclusiu que sigui coherent amb la Convenció (art. 24) és una de les claus per la transformació profunda que estem cercant.</p>	<p>Proposta a la Generalitat de Catalunya, comptant amb la participació de les persones amb discapacitat i les entitats socials que les representen i altres institucions públiques competents en serveis socials.</p>
<p>11. Garantir que la persona amb necessitats de suport per una vida independent a la comunitat compti amb ingressos suficients per realitzar aquest dret; bé sigui amb un treball ben remunerat o comptant amb ingressos garantits suficients, quelcom que comporta una intensa millora de les condicions i incentius del treball amb suport i de la Renda Garantida de Ciutadania.</p>	<p>Proposta a la Generalitat de Catalunya, comptant amb la participació de les persones amb discapacitat i les entitats socials que les representen i altres institucions públiques competents en serveis socials.</p>
<p>12. Incorporar la prestació dels pressupostos adaptats a la persona per la realització del seu projecte de vida independent a la comunitat de forma autodirigida. D'entrada amb una fórmula mixta entre la autonomia en la decisió de despesa (per exemple a través de <i>bonnus</i> o <i>txec-servei</i>) i l'acompanyament amb serveis socials taxats en funció del perfil de necessitat.</p>	<p>Proposta a la Generalitat de Catalunya, comptant amb la participació de les persones amb discapacitat i les entitats socials que les representen i altres institucions públiques competents en serveis socials.</p>
<p>13. Garantir que tota persona amb necessitats de suport per una vida independent disposi d'un habitatge propi accessible, compartit o per ella sola segons decideixi, en unes condicions més flexibles que les actuals i manera que preservin la lliure decisió de la persona sobre on i amb qui vol viure.</p>	<p>Proposta a la Generalitat de Catalunya, comptant amb la participació de les persones amb discapacitat i les entitats socials que les representen i altres institucions</p>

	públiques competents en serveis socials..
<p>14. Assolir una plena integració dels sistemes de salut i de serveis socials per fer real un suport integrat i adaptat a cada persona amb necessitats mixtes, socials i de salut, que respongui al seu projecte vital i a l'enfoc dels drets de la Convenció.</p>	<p>Proposta a la Generalitat de Catalunya, a través de la futura Agència Integrada tot comptant amb la participació de les persones amb discapacitat i les entitats socials que les representen i altres institucions públiques competents en serveis socials.</p>
<p>15. Promoure les condicions perquè els professionals de salut mental implicats en la gran transició cap a la vida independent a la comunitat puguin ser més actius en el suport a altres equips professionals de tot tipus d'àmbits de salut, social, laboral, etc. Sobre tot d'aquells que incideixen en relació a les persones més vulnerables.</p>	<p>Proposta a la Generalitat de Catalunya, comptant amb la participació de les persones amb discapacitat i les entitats socials que les representen i altres institucions públiques competents en serveis socials..</p>
<p>16. Tancar tot tipus de dispositius assistencials que no estiguin orientats cap a oferir suport a la vida independent de les persones en un entorn comunitari.</p> <p>Per això cal que el Parlament de Catalunya aprovi una llei que estableixi la transició per la vida independent i la desinstitucionalització, tot procedint al tancament de qualsevol recurs de llarga estada.</p> <p>Les transicions per la vida independent i la desinstitucionalització estan clarament pautades pel Comitè Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat, sols cal voluntat política, les lleis i els recursos adients per fer-les realitat.</p>	<p>Proposta a la Generalitat de Catalunya, comptant amb la participació de les persones amb discapacitat i les entitats socials que les representen i altres institucions públiques competents en serveis socials.</p> <p>Com a bases per aquest procés, s'ha de tenir com a essencials els dictàmens del Comitè Internacional sobre els articles 12 i 19 de la Convenció i la Guia sobre la desinstitucionalització emesa per aquest Comitè el 9.9.22</p>

5 Annex: Persones participants, metodologies aplicades i activitat realitzada

5.1 Persones participants¹⁰.-

Aniol Bidegain, persona vinculada a Support-Girona
Ana Camero, persona vinculada a Support-Girona
Jordi Izquierdo, persona vinculada a Support-Girona
Antonio Salazar, persona vinculada a Support-Girona
Marc Cruz, persona vinculada a Support-Girona
Coral Capdevila, persona vinculada a Support-Girona
Emilio Fernández, persona vinculada a Support-Girona

Marta Madrenas i Mir, Alcaldessa de Girona
Pere Cornellà Valls, President Patronat Support-Girona
Pili Monreal Bosch, UdG
Claudi Camps, IAS

Josep Maria Solé, Director Support-Girona
Albert Flotats, professional Support-Girona
Montse Haro, professional Support-Girona
Marcel Pi, professional Support-Girona
Paula Privat, professional Support-Girona
Joaquin Roldán, professional Support-Girona
Sílvia Simoes, professional Support-Girona

Mònica Mutós, Fundació Drissa
Ester Triadó, Fundació Ramón Noguera
Glòria Fàbregas, Fundació Astres
Imma Bellatriu, Fundació Astres
Jos Palà, Fundació Astres
Josep Mª Vásquez Masgrau, ARTRIS
Rosa Garcia, Treballadora Social IAS Llar Maçana
Marta Jové, cap SSTT Girona Agència de l'Habitatge de Girona
Iolanda Martin, professional de l'Associació Família i Salut Mental de Girona i Comarques
Maria Rosa Negre Costa, aap de la Unitat Regional de Proximitat i Atenció al Ciutadà/ana (RPG) Mossos d'Esquadra.
Maria Colon, directora tècnica Àrea Social La Fageda
Carles Mccragh, antic degà del Col·legi d'Advocats de Girona
Núria Martínez, gerent de la Fundació Drissa
Salvi Amagat, president Fundació Ramon Noguera
Josep Vilaplana, president del COMG

¹⁰ Totes les persones participants en el SUPPORT LAB VITAL han autoritzat l'ús de la seva imatge i aportacions, des d'un compromís altruista amb el propòsit compartit d'avançar en fer efectiu el dret de tota persona a viure de forma independent en comunitats inclusives. Tanmateix en el recull de testimonis que es fa en aquest document s'ha procurat evitar l'expressió literal d'aquells relats que es puguin considerar més íntims.

Mònica Terribas, periodista.
Josep González, president Fundació Pimec.

Víctor Bayarri, Alter Civites
Txell Prat, Alter Civites

5.2 Metodologies aplicades i activitats realitzades

Les metodologies aplicades:

La iniciativa SUPPORT LAB VITAL s'ha caracteritzat per combinar processos de recerca, innovació i aprenentatge, de forma coherent amb un propòsit compartit -en aquest cas l'exercici efectiu del dret a viure de forma independent a la comunitat-, en un marc de cooperació creativa i situant l'experiència vital de les persones i l'expertesa d'actors de la comunitat i professionals com a font principal del treball.

Així, s'han dut a terme dinàmiques grupals, tot aplicant la metodologia de **Líving Lab - o laboratoris vivents-, les Històries de vida i les entrevistes**. Dos tipus de metodologies complementàries que han aportat un gran valor en innovació i potencial de transformació.

Alhora aquestes accions, tan les grupals com les de participació individual, han suposat un procés innovador d'aprenentatge cooperatiu i apoderament de les persones participants, tot cercant, amb la posterior comunicació al conjunt de la societat i a les Institucions Públiques, un avenç en la consciència, el compromís i l'eficàcia en el compliment efectiu del dret esmentat.

Tot seguit es descriuen amb més detall els continguts de cadascuna d'elles així com de la seva complementarietat.

Les "Històries de Vida" i les entrevistes

Conformen un punt de partida del procés Lab Vital que presentem. El procés que s'inicia amb la narració de la pròpia Història, per part de les persones participants, obre les portes a una reflexió sobre un mateix a la vegada que cerca i possibilita anar més enllà d'allò personal i individual per a transferir el seu valor i contingut a la comunitat de la que participa, per vincular-se al propòsit de la iniciativa.

Elaborar les "Històries de Vida", és a dir la construcció de les pròpies narratives, permet, per una banda, conscienciar aspectes propis com són les habilitats desenvolupades o latents, podent consolidar-se com a motor de desenvolupament individual o individuació. Per altra banda, i amb una adequada incorporació de la metodologia, els aspectes elaborats en aquesta primera part personal, poden representar una aportació de valor social i comunitària per a aquelles comunitats de les que participen les persones i grups ja que parteix de la descoberta de les possibilitats que individualment podem oferir al grup o comunitat.

Parlem doncs de potenciar i restaurar les relacions de les persones, amb sí mateixes i en relació al grup o comunitat, per a possibilitar trobades i reflexions que permetin expressions i respostes creatives vinculades als reptes i propostes que es plantegen com a focus de necessitat social. Anem més enllà, doncs, de generar una inclusió i participació per la intervenció experta i externa d'una proposta establerta que es pugui oferir. El descobriment de les individualitats és un motor d'implicació i transformació social.

Així mateix, les entrevistes a persones representants d'entitats i institucions públiques han enriquit aquest treball i les propostes de transformació que es formulen.

LÍVING Lab

La metodologia emprada de Líving Lab, que s'ha aplicat en les dinàmiques grupals, es correspon amb la que promou l'**European Network of Líving Labs**¹¹. Això, principalment, suposa que les dinàmiques que es dugin a terme, des de i amb les persones que es consideren actors claus de la iniciativa, s'adrecin a:

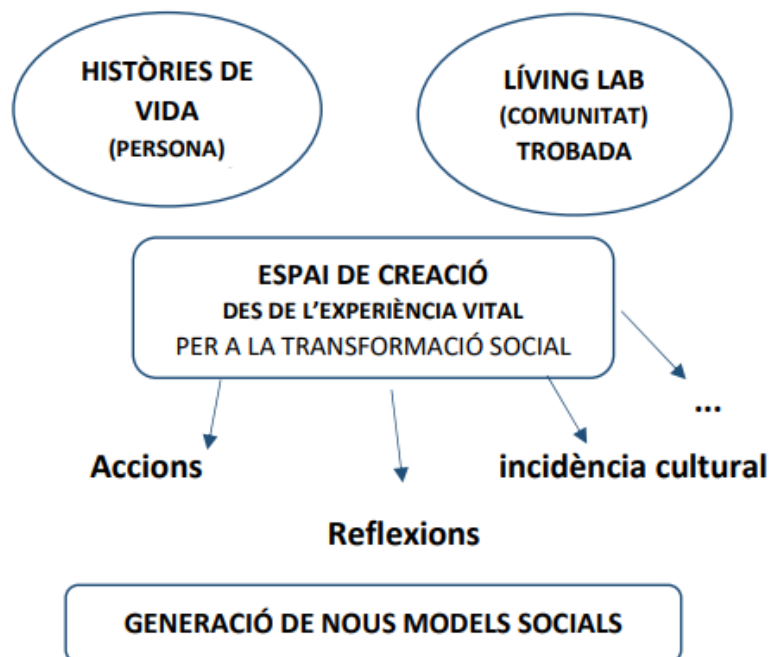
- Identificar els principals **reptes, oportunitats i elements o pràctiques d'èxit** per fer realitat els propis projectes vitals, el propi apoderament i la millora de les condicions dels entorns i dels sistemes de serveis, de manera que afavoreixin una vida activa, saludable, participativa i independent en la comunitat.
- Aportar **propostes de solucions** per afrontar i superar reptes, detectar i aprofitar oportunitats, i pensar en millors actuacions a dur a terme per aportar valor en les quatre dimensions abans exposades: persona, entorn vital, comunitat i sistemes de serveis.
- Aquestes dinàmiques també poden suposar la **identificació de bones pràctiques o bé nous dispositius, espais i experiències que comportin bon nivells d'innovació** escalable i sostenible.

Així mateix, un Líving Lab o "Laboratori vivent", és un model on tots els actors participen activament en el procés d'innovació, de manera oberta i cooperativa, en la co-creació i validació de solucions o propostes de transformació, en contextos d'ús del món real, formant així un ecosistema de Recerca i Desenvolupament, que enfoca permanentment la Innovació Social. Segons la Xarxa Europea de Líving Labs, el Líving Lab és un laboratori de la vida real en un entorn d'experimentació, on usuaris i productors co-creen innovacions.

¹¹ European Network of Living Labs (ENoLL) . <https://enoll.org/>

El conjunt de les metodologies “històries de vida” per a dinàmiques personals i “Líving lab” per a dinàmiques grupals, possibiliten una projecció dels propòsits a l'àmbit comunitari i social. Despertant la implicació i la participació, cerquen tenir la capacitat de mobilitzar l'entramat de xarxes socials existents o de nova creació, adequat a les necessitats que s'evidencien o es generen en la trobada.

Ambdós processos, que es realitzen de forma entrelaçada, s'alternen en el temps i construeixen el Lab Vital; el procés individual que es concreta en les entrevistes d'Històries de Vida, i el procés grupal que es concreta en les dinàmiques grupals. Cadascuna d'aquestes metodologies ampliarà l'ús de tècniques metodologies complementàries segons les necessitats i propòsits que es vagin definint al llarg del Lab Vital.

Les activitats realitzades.

Al llarg del procés del SUPPORT Lab vital, s'han estructurat a partir de:

- ✓ **EI DISSENY** de la iniciativa per part de l'Equip motor que ha liderat el SUPPORT Lab vital, i que ha permès la generació del material i les eines específiques adequades al propòsit del Lab Vital, les persones i grups que hi han participat.
- ✓ **L' ACTIVACIÓ I REALITZACIÓ DE LES DINÀMIQUES DE LAB** com a experiència de Lab Vida Independent s'ha centrat en les següents accions:
 - **Entrevistes individuals** a les persones participants del Lab, tot diferenciant:
 - a) Tres entrevistes per a cada persona usuària de SUPPORT-GIRONA i amb projecte de vida independent a la comunitat participant de la iniciativa, amb una metodologia tipus “histories de vida”.
 - b) Actors de la comunitat
 - c) Professionals de suport
 - d) Responsables institucionals i altres persones compromeses amb els drets i les llibertats que vulguin participar en aquesta primera edició del SUPPORT LAB VITAL.

- **Sessions grupals** de periodicitat mensual amb els diversos grups de persones participants al SUPPORT LAB VITAL. Concretament s'han realitzat tres grups diferenciats, d'entre 7 a 9 persones en cada grup:
 - a) Tres sessions amb un Grup de persones amb projecte de vida independent a la comunitat.
 - b) Dos sessions amb un Grup d'actors de la comunitat.
 - c) Tres sessions amb un Grup de professionals i responsables de l'entitat.

6 ANNEX II. Materials i eines utilitzades

6.1 DOSSIER HISTÒRIES DE VIDA

Presentació: créixer en drets a través de millors suports i de la cooperació entre actors diversos de la comunitat

Support-Girona som una entitat *que dona suport global i individualitzat a persones amb discapacitat, amb les que té un vincle legal, promovent la inclusió social i els Drets Humans.*

Tenim com a missió acompanyar a les persones majors d'edat amb discapacitat psicosocial, intel·lectual o derivada del procés d'envelliment per a contribuir a la seva inclusió i l'exercici dels seus drets. A través de l'aplicació dels principis que emanen de la Convenció de Nacions Unides sobre Drets de les Persones amb Discapacitat i alineats amb els Objectius pel Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030 de Nacions Unides, treballem, de manera personalitzada i en xarxa amb organitzacions, professionals i persones del nostre entorn, situant a la persona atesa en el centre, per a proporcionar els suports que pugui necessitar en les seves decisions de vida. Així mateix, exercim mecanismes de suport per designació judicial, notarial o atorgament propi, guiat pel respecte i mitjançant el suport a la presa de decisions de les persones acompanyades.

En base al nostre compromís amb les persones i la comunitat, i de l'acció internacional que duem a terme, Support-Girona ha estat una de les entitats més proactives en l'aprovació d'un **nou marc legal**, tant a nivell estatal com català, que possibilita l'aplicació efectiva del dret a un igual reconeixement com a persones davant la llei -segons estableix l'article 12 de la Convenció-, en una relació sinèrgica amb el conjunt de drets i de manera especial amb el dret a viure de forma independent i a ser inclòs a la comunitat -article 19 de la Convenció.

Tanmateix, **l'aprovació d'aquesta normativa no ha vingut acompanyada amb un necessària reforma de la Cartera de Serveis Socials i amb aquells dispositius** que permeti fer una encertada transició en el canvi de model. Tampoc comptem, encara, amb estratègies per una efectiva transició cap a la plena realització del dret a viure de forma independent en comunitats més inclusives, en els termes que estableix el Comitè Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat. Així, des d'aquest enfoc dels drets i la llibertat que tota persona ha de poder gaudir, hem creat el **SUPPORT LAB VITAL per la Vida Independent a la Comunitat**, amb l'objectiu de contribuir a:

- 1 Reconèixer el valor primordial de les persones, de cada persona única i essencial en el nostre esdevenir col·lectiu**, en la realització del seu projecte de vida independent a la comunitat, des d'una creixent consciència dels seus actius i potencials.
- 2 Assolir entorns vitals i comunitaris més acollidors, accessibles i inclusius**, en base a promoure una decidida actuació de les entitats socials i les institucions locals, i de fer més visible la importància de comptar amb una llar digna i d'un cercle de relació pròxima saludable i positiu.

- 3 **Apoderar als professionals i les entitats de suport** en capacitats i recursos per acompanyar millor a les persones amb projectes de vida independent, tant a nivell individual com en la transformació dels entorns vitals i comunitaris.
- 4 **Transformar els Sistemes de Serveis**, en totes les seves dimensions -suports professionals, prestacions econòmiques, productes i tecnologies de suport, habitatge, etc.- per tal que responguin al dret a viure de forma independent a la comunitat.

Agraïm, per tant, la participació de les persones que fareu possible obrir noves mirades i generar propostes per **créixer en drets a través del propi apoderament, la millora dels serveis i suports, i la transformació dels entorns vitals i comunitaris.**

SUPPORT LAB VITAL: un espai de innovació participativa per fer efectiu el dret a viure de forma independent en comunitats més inclusives

1. LA METODOLOGIA HISTÒRIES DE VIDA

Per a la proposta SUPPORT Lab vital comptarem amb **les Històries de vida**. Conformen un dels eixos metodològics del procés Lab Vital que presentem. Es tracta d'entrevistes per a narrar la pròpia Història, posant atenció al focus del lab. Permeten una reflexió sobre un mateix a la vegada que sobre la comunitat de la que participa.

Les entrevistes “Històries de Vida” com a dinàmiques de converses entre la persona i l’entrevistador/a, es realitzen entrelaçades a les dinàmiques grupals del líving lab. Són semi dirigides i dutes a terme per persones formades i es realitzen a les persones que participen de manera continuada en el Lab Vital, amb el propòsit de generar una major consciència i reflexió al voltant del que compartim. Es parteix de la persona i la seva història vinculada al focus d’atenció de la investigació, amb el propòsit d’anar més enllà d’allò personal transferint el seu valor i contingut a la comunitat de la que participa.

Elaborar les “Històries de Vida”, és a dir la construcció de les pròpies narratives, permet, per una banda, conscienciar aspectes propis com són les habilitats desenvolupades o latents, podent consolidar-se com a motor de desenvolupament individual o individuació. Per altra banda, i amb una adequada incorporació de la metodologia, els aspectes elaborats en aquesta primera part personal, poden representar una aportació de valor social i comunitària per a aquelles comunitats de les que participen les persones i grups ja que parteix de la descoberta de les possibilitats que individualment podem oferir al grup o comunitat.

Parlem doncs de potenciar i restaurar les relacions de les persones, amb sí mateixes i en relació al grup o comunitat, per a possibilitar trobades i reflexions que permetin expressions i respostes creatives vinculades als reptes i propostes que es plantegen

com a focus de necessitat social. Anem més enllà doncs de generar una inclusió i participació per la intervenció experta i externa d'una proposta establerta que es pugui oferir. El descobriment de les individualitats és un motor d'implicació i transformació social.

2. QÜESTIONS per a les Històries de Vida del SUPPORT LAB VITAL

Considerant en tot moment el **focus principal d'aquest espai d'innovació participativa –“Assolir un progrés perquè tota persona pugui fer efectiu el dret a viure de forma independent i a ser inclosa a la comunitat”-** i de manera més específica l'aportació de valor per a cada dimensió, es plantegen les qüestions següents a realitzar en format de converses entre la persona i l'entrevistador:

A. HISTÒRIA DE VIDA 1 “La meva Història”

Propòsit: Reconèixer el valor primordial de les persones, de cada persona única i essencial en el nostre esdevenir col·lectiu, en la realització del seu projecte de vida independent a la comunitat, des d'una creixent consciència dels seus actius i potencials.

*Les preguntes es realitzaran al voltant dels **moments vitals**, predominantment del moment present, tenen per propòsit facilitar reflexions, elaboracions i conclusions sobre els aspectes de la història i del desenvolupament de la identitat que contribueixen a la **construcció d'una vida independent**.*

A l'hora de plantejar-te la realització o consolidació d'un projecte de vida independent en l'entorn vital i comunitari et plantegem les següents qüestions:

- A.1. Has sentit a parlar de **Vida Independent**? En cas afirmatiu, què és per tu Vida Independent?
- A.2. Has sentit a parlar d'**Autodeterminació**? En cas afirmatiu, què és per tu Autodeterminació?
- A.3. En quines coses del teu dia a dia sents que pots fer les coses per tu mateix?
- A.4. En quines coses del teu dia a dia sents que pots necessitar més suport?
- A.5. En quines coses voldries poder ser més independent del que ara ets?
- A.6. En quines coses voldries tenir més suport?
- A.7. Quins són els moments de la teva vida que consideres t'han fet ser o sentir més independent?
- A.8. Actualment sents tenir una vida independent?
- A.9. Actualment sents voler tenir una vida més independent?
- A.10. En cas afirmatiu quines coses creus que podries millorar per a que la teva vida sigui més independent?
- A.11. Quines coses et fan sentir que tens una vida independent

A.12. Quines coses consideres que et podrien ajudar a tenir una vida més independent?

B. HISTÒRIA DE VIDA 2 “ una Història, dues històries...”

Propòsit: facilitar reflexions, elaboracions i conclusions sobre els entorns vitals i comunitaris i les relacions que s’hi estableixen i s’han establert, per observar les possibilitats i habilitats individuals amb el focus en la possibilitat de que aquests siguin acollidors, accessibles i inclusius. Les preguntes es realitzaran al voltant dels moments vitals, predominantment del moment present.

A l’hora de plantejar-te la realització o consolidació d’un projecte de vida independent en el entorn vital i comunitari et plantegem les següents qüestions:

- B.1. Què és per tu **Participar**?
- B.2. Què és per tu la **comunitat**?
- B.3. Quines coses fas en el teu dia a dia que sigui amb altres persones?
- B.4. Com et sents amb les persones del teu entorn?
- B.5. Al llarg del teu dia sents poder escollir les teves relacions?
- B.6. Com et relaciones amb els demés?
- B.7. Com et definiries en la relació amb altres persones?
- B.8. Com creus que et veuen les altres persones? La família, els amics, el barri o poble, els llocs que freqüentes?
- B.9. Com t’agradaria que fossin les teves relacions?

C. HISTÒRIA DE VIDA 3 “Històries de tots”

Propòsit: Valorar des de l’experiència individual, el procés realitzat, així com reflexionar les possibilitats en relació a la participació en comunitària i o de propostes generades del projecte. Es realitzarà al finalitzar les dinàmiques grupals

- C.4. Què és per tu un **Dret**?
- C.5. Què és per tu **Solidaritat**?
- C.6. Què t’ha aportat personalment haver participat de SUPPORT LAB VITAL?
- C.7. Destacaries alguna cosa a millorar de l’experiència de SUPPORT LAB VITAL?
- C.8. Ha canviat la teva mirada sobre la Vida independent el fet d’haver-hi participat? En què ha canviat?
- C.9. Com creus que la teva història podria ser d’utilitat per a altres persones?
- C.10. Quines coses de la teva història explicaries per a que pogués ser útil a d’altres?

Amb propòsits de sensibilització social i sota els consentiments de les persones participants, els contingut de les històries de vida podran ser d’utilitat per a objectius i accions de comunicació entorn a la iniciativa i sempre amb consentiments personalitzats per a cada acció.

La recollida d'informació en relació als aspectes personals durant les dinàmiques grupals i en especial en les entrevistes individuals, tindran caràcter de protecció en relació a la preservació de les identitats, així com a la voluntarietat de les persones participants.

Fonamentació: drets i nous paradigmes

En la realització del SUPPORT LAB VITAL ens fonamentem, sobre tot, en la **Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat**¹², aprovada per Nacions Unides l'any 2006, i en les directrius que formula el Comitè Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat¹³, i de manera més concreta l'article 19 de la Convenció s'estableix el **dret a viure de forma independent i a ser inclòs en la comunitat**. En aquest sentit, són diverses les instàncies institucionals que estan promovent mesures per a l'aplicació efectiva d'aquest dret a viure de forma independent en un entorn inclusiu; destacarien el Comitè Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat, però també el CESE -Comitè Econòmic i Social Europeu- i la Comissió Europea que ja està introduint als reglaments del Fons Estructurals la condició de complir el mandat de la Convenció, en aquest i d'altres drets, per a que un estat membre hi pugui accedir.

Altres fonamentacions que acompanyen aquesta iniciativa es situen entorn a la participació comunitària i a les derivades que en sorgeixen. La pròpia **Declaració del Drets humans**¹⁴, en el seu Article 27 punt 1 descriu: Tota persona té dret a prendre part lliurement en la vida cultural de la comunitat, a fruit de les arts i a participar del progrés científic i dels beneficis que en resultin.

La Declaració de Alma-Ata¹⁵, **Conferència Internacional sobre Atenció Primària de Salut** realitzada a l'URSS el setembre de 1978, reitera com a dret humà fonamental així que com a repte, el cercar el nivell més alt possible de salut com a objectiu social (...) i en el que la seva realització exigeix la intervenció de molts altres sectors socials i econòmics, a més del de la salut. En el punt 5 del seu article VII descriu: exigeix i fomenta en grau màxim l'auto responsabilitat i la participació de la comunitat i de l'individu en la planificació, l'organització, el funcionament i el control de l'atenció primària de salut, traient el major partit possible dels recursos locals i nacionals i d'altres recursos disponibles, i amb aquesta finalitat desenvolupa mitjançant la educació apropiada la capacitat de les comunitats per participar.

Així mateix la **Classificació Internacional del Funcionament, de la Discapacitat i de la Salut (CIF 2001 de la OMS)** Dins d'aquesta nova manera d'entendre el fenomen de la discapacitat i les seves implicacions, el context social és un factor indispensable per a possibilitar o impedir que la persona desenvolupi al màxim el seu potencial de capacitat i disposició dels mateixos drets i oportunitats que la resta de la ciutadania.

¹² <https://www.who.int/disabilities/media/news/unconvention/es/>

¹³ <http://www.convenciondiscapacidad.es/wp-content/uploads/2019/01/Observacion-5-Art%C3%ADculo-19-Vida-independiente.pdf>

¹⁴ Declaració de les Nacions Unides 1948. <https://www.parlament.cat/web/serveis-educatius/drets-humans/index.html>

¹⁵ <https://www.paho.org/hq/dmdocuments/2012/Alma-Ata-1978Declaracion.pdf>

Per altra banda, recentment, s'ha aprovat l'**Estratègia Europea pels Drets de les Persones amb Discapacitat**¹⁶, aplicable de ple a les persones grans amb dependència. Un marc estratègic que es concretarà en mesures efectives per fer efectius aquests drets arreu de la Unió Europea.

Pel que fa a Catalunya, tant el **Pla Estratègic de Serveis Socials**¹⁷, com els compromisos adquirits per la **Consellera de Drets Socials** en la seva recent compareixença al Parlament de Catalunya¹⁸, s'orienten a fer efectiu el dret a viure de forma independent a la comunitat i a transformar de forma intensa l'actual model d'atenció residencial.

6.2 DOSSIER SESSIONS GRUPALS

Presentació: créixer en drets a través de millors suports i de la cooperació entre actors diversos de la comunitat

Support-Girona som una entitat que dona suport global i individualitzat a persones amb discapacitat, amb les que hi té un vincle legal, promovent la inclusió social i els Drets Humans.

*Tenim com a missió **acompanyar a les persones majors d'edat amb discapacitat psicosocial, intel·lectual o derivada del procés d'envelliment per a contribuir a la seva inclusió i l'exercici dels seus drets, proporcionant els suports que pugui necessitar en les seves decisions de vida.***

Ho fem:

- **SITUANT A LA PERSONA ATESA EN EL CENTRE**
- **A través de l'aplicació dels principis de la Convenció de Nacions Unides sobre Drets de les Persones amb Discapacitat i amb els Objectius pel Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030 de Nacions Unides.**
- **Treballant amb l'entorn: persones, organitzacions, professionals, etc.**
- **Exercint mecanismes de suport judicial, notarial, entre d'altres.**

Així, des d'un enfoc dels drets i la llibertat que tota persona ha de poder gaudir, hem creat el **SUPPORT LAB VITAL per la Vida Independent a la Comunitat**:

- És una **iniciativa social innovadora** per a nodrir la vida de les persones i la comunitat.
- Parteix de la **capacitat de transformació i millora** que tenim les persones.

¹⁶ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1484&langId=es>

¹⁷ <https://www.parlament.cat/document/publicacions/130451790.pdf>

¹⁸ <https://govern.cat/govern/docs/2021/07/02/14/52/d2a4e3ff-d4cb-4b47-8e2e-bd2fe8a280f5.pdf>

- Es basa en l'**experiència vital** de les persones que hi participem.
- El **focus** de treball es centra en l'**exercir d'una VIDA INDEPENDENT EN LA COMUNITAT**
- Tenen importància els **aspectes personals**, així com els **de l'entorn i la comunitat** en la que vivim.
- Es fa a través de **dinàmiques de participació** individuals i en grup.
- Permetrà **parlar i reflexionar sobre les necessitats**, les **oportunitats** i les **propostes** en relació a la Vida Independent en la comunitat

Tots aquests valors destaquen en la trajectòria de SUPPORT-GIRONA per la defensa i lluita del drets de les persones. Per tant, **el Lab Vital esdevé una oportunitat per a un nou model social en el que la participació de les pròpies persones esdevingui un fet cabdal.**

Què farem?

“ Creixem en drets si els coneixem, Creixem en drets si ens coneixem, Creixem en drets si compartim”.

- Conèixer els drets que fonamenten la iniciativa
- Reflexionar sobre la Vida Independent en “la pròpia història de vida”
- Reflexionar i cercar propostes sobre la VIDA INDEPENDENT en la COMUNITAT amb el grup

Com ho farem?

- Entrevistes personals (3) que anomenem HISTÒRIES DE VIDA
- Trobades grupals (5) que anomenem DINÀMIQUES GRUPALS

3. LA METODOLOGIA HISTÒRIES DE VIDA (Entrevistes personals)

El descobriment de les individualitats és un motor d'implicació i transformació social.

Es tracta d'**entrevistes per a narrar la pròpia Història**, posant atenció al focus Vida Independent.

Permeten una reflexió sobre un mateix a la vegada que sobre la comunitat de la que es participa.

Les entrevistes “Històries de Vida” són converses entre una persona que participa del Lab i l'entrevistador/a.

Es fan a partir d'unes **preguntes** que farà l'entrevistador/a i serà la mateixa persona la que realitzarà les 3 entrevistes al llarg de tot el procés del Lab Vital.

Parlem de **potenciar** i restaurar **les relacions de les persones, amb sí mateixes i en relació al grup** o comunitat, facilitant trobades i reflexions que permetin expressions i respostes creatives.

*Construir i explicar la pròpia història permet, per una banda, **adonar-se d'aspectes com les habilitats i capacitats** desenvolupades o per desenvolupar, i poden representar una **aportació de valor social i comunitària** per a les persones que participen. Per això, **el propòsit és generar una major consciència i reflexió al voltant de la pròpia història per anar més enllà del que és personal i oferir valor i contingut al grup i a la comunitat de la que es participa.***

4. LA METODOLOGIA DE LES DINÀMIQUES GRUPALS

Les **dinàmiques grupals** es caracteritzen per trobades amb tot el grup de participants del Lab vital i en les que es realitzaran un seguit de **preguntes** per a poder **tractar i reflexionar sobre** temes al voltant de **la Vida Independent en la comunitat**.

Tots els actors participen activament en les dinàmiques, de manera oberta i cooperativa.

Reflexionarem i debatrem sobre:

- **Les dificultats, reptes o necessitats**
- El que considerem com una **oportunitat o que hem observat o viscut com a èxit** per a viure de forma independent en la comunitat
- **Les propostes** per afrontar i millorar cap a una vida més independent.

Cal tenir en compte que cada Dinàmica grupal tractarà un àmbit específic:

Persona – Entorn/Comunitat – Suports/Serveis

Aquestes dinàmiques també poden suposar **identificar bones pràctiques, espais i experiències que comportin innovació**.

CONTINGUTS DE TREBALL: VIDA INDEPENDENT I DRETS FONAMENTALS

El focus per aquesta edició del SUPPORT Lab vital és: assolir un progrés significatiu perquè tota persona pugui fer efectiu el dret a viure de forma independent i a ser inclosa a la comunitat.

Què és Vida Independent?

*El **Moviment de Vida Independent** va començar amb l'objectiu de superar les barreres físiques, socials i psicològiques que impedeixen a persones amb discapacitat participar en tots els aspectes de la vida personal, econòmica, política, cultural i social en condicions d'igualtat i llibertat.*

Poder decidir sobre la pròpia vida.

Participar activament a la vida de la comunitat.

Tenir les mateixes oportunitats que la resta de la societat.

Aquest lliure desenvolupament ha de considerar les pròpies capacitats, i també el procés de capacitat al llarg de la vida. (és a dir aquelles capacitats i habilitats que ja tenim i aquelles que voluntàriament vulguem i puguem desenvolupar).

Constarà, doncs, d'allò que cada persona consideri essencial per a si mateix i en coherència i respecte cap als altres,

Podent-se dotar dels recursos necessaris per poder desenvolupar el propi projecte de vida.

Què són els Drets Humans?

Conjunt de drets bàsics que garanteixen una vida digne i ens protegeixen de les injustícies

Destaquem els següents drets que tenen relació amb la Vida Independent:

- **La Declaració Universal dels Drets Humans** signada l'any 1948 per l'Assemblea General de les Nacions Unides va resumir 30 articles que expliquen quins es consideren els Drets humans fonamentals. Aquesta declaració ha permès fer lleis i tractats. Exemples de Drets Humans serien el dret a no ser torturat, el dret a la vida, el dret al treball o el dret a l'educació

Tota persona té dret a prendre part lliurement en la vida cultural de la comunitat Article 27 punt 1

- **Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat¹⁹**, aprovada per Nacions Unides l'any 2006.

Dret a viure de forma independent i a ser inclòs en la comunitat. Article 19

- **La Classificació Internacional del Funcionament, de la Discapacitat i de la Salut**

Destaca la importància del context social ja que possibilita o impedeix que la persona desenvolupi al màxim el seu potencial de capacitat i disposició dels mateixos drets i oportunitats que la resta de la ciutadania.

- **La Declaració de Alma-Ata²⁰, Conferència Internacional sobre Atenció Primària de Salut** realitzada a l'URSS el setembre de 1978.

¹⁹ <https://www.who.int/disabilities/media/news/unconvention/es/>

²⁰ <https://www.paho.org/hq/dmdocuments/2012/Alma-Ata-1978Declaracion.pdf>

Dret humà fonamental el cercar el nivell més alt possible de salut com a objectiu social destacant l'auto responsabilitat i la participació de la comunitat i de l'individu.

5. QÜESTIONS per les dinàmiques grupals del SUPPORT Lab vital

Considerant, en tot moment, el focus principal d'aquest espai d'innovació participativa – “Assolir un progrés perquè tota persona pugui fer efectiu el dret a viure de forma independent i a ser inclosa a la comunitat”- i de manera més específica l'aportació de valor per a cada dimensió, es plantegen les qüestions següents²¹:

D. En relació a les persones que volen realitzar un projecte de vida independent a la comunitat

Propòsit: Reconèixer el valor primordial de les persones, de cada persona única i essencial en el nostre esdevenir col·lectiu, en la realització del projecte de vida independent a la comunitat, des d'una creixent consciència dels seus actius i potencials.

En base a la pròpia experiència

A.1. Quines dificultats o reptes consideres que poden frenar a capacitar-te per a viure de forma independent a la comunitat?

A.2. Quines oportunitats o experiències d'èxit observes, que t'ajuden a capacitar-te per a viure de forma independent en la comunitat?

A.3. Quines propostes fas per avançar?

E. Respecte La transformació dels entorns vitals i comunitaris.

Propòsit: Assolir entorns vitals i comunitaris més acollidors, accessibles i inclusius, en base a promoure una decidida actuació de les entitats socials i les institucions locals, i de fer més visible la importància de comptar amb una llar digna i d'un cercle de relació pròxima saludable i positiu.

En base a la teva experiència

B.1. Quines dificultats o reptes observes dels entorns vitals i comunitaris, per a viure de forma independent a la comunitat?

B.2. Quines oportunitats o experiències d'èxit observes, dels entorns vitals i comunitaris, per a viure de forma independent en la comunitat?

B.3. Quines propostes fas per avançar?

²¹ Les qüestions son les mateixes pels diferents grups, encara que les respostes que cercarem es faran des de la perspectiva dels diversos actors participants.

F. Pel que fa a l'apoderament dels professionals i les organitzacions.

Propòsit: Apoderar als professionals i a les entitats de suport en capacitats i recursos per acompanyar millor a les persones amb projectes de vida independent, tant a nivell individual com en la transformació dels entorns vitals i comunitaris.

En base a la teva experiència

C.1. Quines dificultats o reptes observes dels professionals i les organitzacions, per a viure de forma independent a la comunitat?

C.2. En base a la teva experiència o expertesa, quines oportunitats o experiències d'èxit observes, dels professionals i les organitzacions, per a viure de forma independent en la comunitat?

C.3. Quines propostes fas per avançar?

G. Per la millora dels sistemes de serveis i suports.

Propòsit: Transformar els Sistemes de Serveis, en totes les seves dimensions -suports professionals, prestacions econòmiques, productes i tecnologies de suport, habitatge, etc.- per tal que responguin al dret a viure de forma independent a la comunitat.

En base a la teva experiència

D.1. Quines dificultats o reptes observes dels serveis i suports, per a viure de forma independent a la comunitat?

D.2. Quines oportunitats o experiències d'èxit observes, dels serveis i suports, per a viure de forma independent en la comunitat?

D.3. Quines propostes fas per avançar?

Fonamentació: Drets i Nous Paradigmes

En la realització del SUPPORT LAB VITAL ens fonamentem, sobre tot, en la **Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat**²², aprovada per Nacions Unides l'any 2006, i en les directrius que formula el Comitè Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat²³, i de manera més concreta l'article 19 de la Convenció s'estableix el **dret a viure de forma independent i a ser inclòs en la comunitat**. En aquest sentit, són diverses les instàncies institucionals que estan

²² <https://www.who.int/disabilities/media/news/unconvention/es/>

²³ <http://www.convenciondiscapacidad.es/wp-content/uploads/2019/01/Observacion-5-Art%C3%ADculo-19-Vida-independiente.pdf>

promovent mesures per a l'aplicació efectiva d'aquest dret a viure de forma independent en un entorn inclusiu; destacarien el Comitè Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat, però també el CESE -Comitè Econòmic i Social Europeu- i la Comissió Europea que ja esta introduint als reglaments del Fons Estructurals la condició de complir el mandat de la Convenció, en aquest i d'altres drets, per a que un estat membre hi pugui accedir.

Altres fonamentacions que acompanyen aquesta iniciativa es situen entorn a la participació comunitària i a les derivades que en sorgeixen. La pròpia **Declaració del Drets humans**²⁴, en el seu Article 27 punt 1 descriu: "*Tota persona té dret a prendre part lliurement en la vida cultural de la comunitat, a fruit de les arts i a participar del progrés científic i dels beneficis que en resultin*".

La Declaració de Alma-Ata²⁵, **Conferència Internacional sobre Atenció Primària de Salut** realitzada a l'URSS el setembre de 1978, reitera com a dret humà fonamental així com a repte, el cercar el nivell més alt possible de salut com a objectiu social (...) i en el que la seva realització exigeix la intervenció de molts altres sectors socials i econòmics, a més del de la salut. En el punt 5 del seu article VII descriu: "*... exigeix i fomenta en grau màxim l'auto responsabilitat i la participació de la comunitat i de l'individu en la planificació, l'organització, el funcionament i el control de l'atenció primària de salut, traient el major partit possible dels recursos locals i nacionals i d'altres recursos disponibles, i amb aquesta finalitat desenvolupa mitjançant la educació apropiada la capacitat de les comunitats per participar*".

Així mateix **la Classificació Internacional del Funcionament, de la Discapacitat i de la Salut (CIF 2001 de la OMS)** Dins d'aquesta nova manera d'entendre el fenomen de la discapacitat i les seves implicacions, el context social és un factor indispensable per a possibilitar o impedir que la persona desenvolupi al màxim el seu potencial de capacitat i disposició dels mateixos drets i oportunitats que la resta de la ciutadania.

Per altra banda, recentment, s'ha aprovat **l'Estratègia Europea pels Drets de les Persones amb Discapacitat**²⁶, aplicable de ple a les persones grans amb dependència. Un marc estratègic que es concretarà en mesures efectives per fer efectius aquests drets arreu de la Unió Europea.

Pel que fa a Catalunya, tant el **Pla Estratègic de Serveis Socials**²⁷, com els compromisos adquirits per la **Consellera de Drets Socials** en la seva recent compareixença al Parlament de Catalunya²⁸, s'orienten a fer efectiu el dret a viure de forma independent a la comunitat i a transformar de forma intensa l'actual model d'atenció residencial.

²⁴ Declaració de les Nacions Unides 1948. <https://www.parlament.cat/web/serveis-educatius/drets-humans/index.html>

²⁵ <https://www.paho.org/hq/dmdocuments/2012/Alma-Ata-1978Declaracion.pdf>

²⁶ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1484&langId=es>

²⁷ <https://www.parlament.cat/document/publicacions/130451790.pdf>

²⁸ <https://govern.cat/govern/docs/2021/07/02/14/52/d2a4e3ff-d4cb-4b47-8e2e-bd2fe8a280f5.pdf>

Glossari

Autonomia: capacitat de conèixer i reconèixer, afrontar i prendre, per pròpia iniciativa, decisions personals sobre com viure, d'acord amb les normes i preferències pròpies, així com de desenvolupar les activitats bàsiques de la vida diària.

Accessibilitat Universal: Tots els espais i recursos de la societat han de ser accessibles i utilitzables per a totes les persones. Ho han de complir per ser comprensibles, utilitzables i practicables per totes les persones en condicions de seguretat i comoditat i de la forma més autònoma i natural possible.

Autodeterminació: capacitat que desenvolupa la persona, amb o sense discapacitat, per actuar com el principal agent causal de la seva vida, fer eleccions i prendre decisions. Per l'autodeterminació és essencial la comprensió de les forces i limitacions d'un, juntament amb la creença que és capaç i efectiu.

Apoderament: procés que habilita a algú a desenvolupar les pròpies capacitats per a realitzar una vida basada en la presa de decisions lliure. Es vincula a la capacitat d'exercir autoritat i influència sobre altres, institucions o vers la societat.

Capacitat: aptitud, talent, qualitat que disposa a algú per al bon exercici d'alguna cosa, alhora que la possibilitat de disposar dels mitjans, recursos i serveis necessaris per al suport de les entitats i el projecte comú que es comparteix.

Comunitat: conjunt de relacions, equipaments i espais que generen un grup social que es caracteritza generalment per un vincle territorial i de convivència o per una afinitat d'interessos podent compartir una qualitat de comú.

Drets Humans: Conjunt de drets bàsics que garanteixen una vida digna i ens protegeixen de les injustícies.

Dret universal: reconeixement de la dignitat inherent i dels drets iguals i inalienables de tots els membres de la família humana com a fonament de la llibertat, la justícia i la pau en el món.

Dignitat i respecte: La dignitat de la persona és ser reconegut i tractat com qualsevol altra, des del respecte a la diversitat de la condició humana.

Entorn: comprèn la llar, la comunitat i la societat en general. En l'entorn es troba una sèrie de factors que abasten l'entorn construït, les persones i les seves relacions, les actituds i els valors, les polítiques de salut i socials, els sistemes que les sustenten i els serveis que presten.

Entorn vital pròxim: aquells espais i relacions pròximes, íntimes i o freqüents en el que el desenvolupament vital hi té lloc. Es refereix a la dimensió de la pròpia llar així com de les persones que formen part del cercle de relació més proper: familiars, amistats, veïns, companys en àmbits associatius o de feina, voluntaris propers, etc.

Igualtat: La igualtat d'oportunitats és disposar i poder utilitzar els recursos sense cap discriminació.

Participació: Totes les persones han de poder participar de manera activa en la societat, tant en el seu entorn de més proximitat, en la comunitat en la que viu, així com en el conjunt de la societat.

Persona: ésser multidimensional en el qual conflueixen un conjunt d'aspectes molt amplis: físics, socials, relacionals, emocionals, cognitius i espirituals. Aquests aspectes es veuen influïts pels suports familiars i altres realitats de l'entorn vital i comunitari on conviu i realitza les seves accions i projectes més significatius.

Suport mutu: Les persones s'ajudaran entre si i es recolzaran per tal d'aconseguir millorar la seva qualitat de vida.

Vulnerabilitat: sentiment i situació d'indefensió, no protecció i fragilitat causat per manca de recursos i capacitats i generada en la relació entre una persona o conjunt de persones amb d'altres persones o factors externs.

6.3 DOSSIER SESSIONS GRUPALS PER A PROFESSIONALS I ACTORS DE LA COMUNITAT

Presentació: créixer en drets a través de millors suports i de la cooperació entre actors diversos de la comunitat

Support-Girona som una entitat *que dona suport global i individualitzat a persones amb discapacitat, amb les que té un vincle legal, promovent la inclusió social i els Drets Humans.*

Tenim com a missió acompanyar a les persones majors d'edat amb discapacitat psicosocial, intel·lectual o derivada del procés d'envelliment per a contribuir a la seva inclusió i l'exercici dels seus drets. A través de l'aplicació dels principis que emanen de la Convenció de Nacions Unides sobre Drets de les Persones amb Discapacitat i alineats amb els Objectius pel Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030 de Nacions Unides, treballem, de manera personalitzada i en xarxa amb organitzacions, professionals i persones del nostre entorn, situant a la persona atesa en el centre, per a proporcionar els suports que pugui necessitar en les seves decisions de vida. Així mateix, exercim mecanismes de suport per designació judicial, notarial o atorgament propi, guiat pel respecte i mitjançant el suport a la presa de decisions de les persones acompanyades.

En base al nostre compromís amb les persones i la comunitat, i de l'acció internacional que duem a terme, Support-Girona ha estat una de les entitats més proactives en l'aprovació d'un **nou marc legal**, tant a nivell estatal com català, que possibilita l'aplicació efectiva del dret a un igual reconeixement com a persones davant la llei - segons estableix l'article 12 de la Convenció-, en una relació sinèrgica amb el conjunt

de drets i de manera especial amb el dret a viure de forma independent i a ser inclòs a la comunitat -article 19 de la Convenció.

Tanmateix, **l'aprovació d'aquesta normativa no ha vingut acompanyada amb la necessària consciència social, ni d'una reforma de la Cartera de Serveis Socials ni de dispositius tendents a la transició en el canvi de model.** Tampoc comptem, encara, amb estratègies per una efectiva transició cap a la plena realització del dret a viure de forma independent en comunitats més inclusives, en els termes que estableix el Comitè Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat. Així, des d'aquest enfoc dels drets i la llibertat que tota persona ha de poder gaudir, hem creat el **SUPPORT LAB VITAL per la Vida Independent a la Comunitat**, amb l'objectiu de contribuir a:

- 5 Reconèixer el valor primordial de les persones, de cada persona única i essencial en el nostre esdevenir col·lectiu,** en la realització del seu projecte de vida independent a la comunitat, des d'una creixent consciència dels seus actius i potencials.
- 6 Assolir entorns vitals i comunitaris més acollidors, accessibles i inclusius,** en base a promoure una decidida actuació de les entitats socials i les institucions locals, i de fer més visible la importància de comptar amb una llar digna i d'un cercle de relació pròxima saludable i positiu, alhora que s'adquireixen millors competències entre els actors de la comunitat per valorar i gestionar el conflicte.
- 7 Apoderar als professionals i les entitats de suport** en capacitats i recursos per acompanyar millor a les persones amb projectes de vida independent, tant a nivell individual com en la transformació dels entorns vitals i comunitaris.
- 8 Transformar els Sistemes de Serveis,** en totes les seves dimensions -suports professionals, prestacions econòmiques, productes i tecnologies de suport, habitatge, etc.- per tal que responguin al dret a viure de forma independent a la comunitat.

Agraïm, per tant, la participació de les persones que fareu possible obrir noves mirades i generar propostes per **créixer en drets a través del propi apoderament, la millora dels serveis i suports i la transformació dels entorns vitals i comunitaris.**

SUPPORT LAB VITAL: un espai de innovació participativa per fer efectiu el dret a viure de forma independent en comunitats més inclusives

6. INTRODUCCIÓ A LA METODOLOGIA

- ❖ Els Living Lab²⁹ són espais d'innovació participativa, que es corresponen amb la metodologia que promou l' **European Network of Living Labs**³⁰ i s'adrecen a:
 - ❖
 - Identificar els principals **reptes, oportunitats i elements o pràctiques d'èxit** en relació al propòsit o valor social que es vol assolir.
 - Aportar **propostes de solucions** per afrontar i superar reptes, detectar i aprofitar oportunitats, i pensar en millors actuacions a dur a terme en relació al focus de treball acordat.
 - Aquestes dinàmiques també poden suposar la **identificació de bones pràctiques o bé nous dispositius, espais i experiències** que comportin bon nivells d'innovació escalable i sostenible.

El focus proposat per aquesta edició del SUPPORT Lab vital és: **assolir un progrés significatiu perquè tota persona pugui fer efectiu el dret a viure de forma independent i a ser inclosa a la comunitat.**

Tan els reptes com les oportunitats i les propostes de solucions es centren en aportar valor en les següents quatre dimensions:

Persona / Entorn vital i comunitari / Professionals i organitzacions de suport / Sistemes de serveis

Es treballarà doncs des d'una **quàdruple perspectiva de millora** de capacitats i respostes, respecte:

1. **Les persones** que volen realitzar un projecte de vida independent a la comunitat, comptant amb suports per a realitzar-lo.
2. **La transformació dels entorns vitals i comunitaris.**
3. **L'apoderament dels professionals i les organitzacions.**
4. **La millora en els sistemes de serveis i suports.**

Els **actors participants** al **SUPPORT LAB VITAL**, compromesos amb el dret a viure de forma independent, aportaran la pròpia experiència vital o expertesa a l'hora de detectar els reptes, les oportunitats i les propostes de millora; no es tractarà, doncs, d'exposar elements teòrics sinó pràctics i basats en allò que hem viscut. Amb aportacions breus per després, en relació a cada dimensió de millora, poder cercar una aproximació de consens en les propostes.

²⁹ Living Lab des d'un enfoc social adaptat per Alter Civites i en base a l'experiència realitzada amb diverses entitats socials i d'acord amb els objectius plantejats pel SUPPORT LAB VITAL.

³⁰ European Network of Living Labs (ENoLL) . <https://enoll.org/>

Les qüestions s'estructuren, per a cadascuna de les quatre perspectives de millora, en tres tipus de preguntes:

1. Quines **dificultats o reptes** consideres, en base a la teva experiència o expertesa, poden frenar el progrés en relació a aquesta dimensió de millora.
2. Quines **oportunitats o experiències d'èxit** observes, des de la teva experiència vital, per l'avenç respecte aquesta perspectiva de millora.
3. Quines **propostes** fem per avançar.

En aquesta edició 2022 del SUPPORT LAB VITAL es preveuen:

- ❖ **Dinàmiques grupals** amb els diversos grups de persones participants. Concretament es preveuen tres grups diferenciats, d'entre 7 a 9 persones en cada grup i que Aquestes sessions grupals es completaran amb un **Seminari de posta en comú**.

- d) Grup de persones amb projecte de vida independent a la comunitat. (5 sessions)
- e) Grup d'actors de la comunitat i responsables institucionals. (2 sessions)
- f) Grup de professionals i responsables de l'entitat. (2 sessions)

❖ **Les Històries de Vida i Entrevistes en profunditat**

En els processos de generació d'un Lab incorporem les "Històries de Vida" com a dinàmiques de converses vinculades a la història personal de les persones amb projecte de vida independent i "Entrevistes en profunditat", ambdues entrelaçades a les dinàmiques de líving lab. Es tracta de converses semi dirigides i dutes a terme per persones formades, es realitzen als actors participants, amb el propòsit de **generar una major consciència i reflexió al voltant del que compartim, així com aprofundiment del focus Vida Independent** i vinculant l'aportació de valor de la persona entrevistada donada la seva experiència vital, professió o especialitat.

QÜESTIONS per les dinàmiques de professionals del SUPPORT LAB VITAL

Considerant, en tot moment, el focus principal d'aquest espai d'innovació participativa – "Assolir un progrés perquè tota persona pugui fer efectiu el dret a viure de forma independent i a ser inclosa a la comunitat"- i de manera més específica l'aportació de valor per a cada dimensió, es plantegen les qüestions següents³¹:

³¹ Les qüestions son les mateixes pels diferents grups, encara que les respostes que cercarem es faran des de la perspectiva dels diversos actors participants.

H. En relació a les persones que volen realitzar un projecte de vida independent a la comunitat

Propòsit: Reconèixer el valor primordial de les persones, de cada persona única i essencial en el nostre esdevenir col·lectiu, en la realització del seu projecte de vida independent a la comunitat, des d'una creixent consciència dels seus actius i potencials.

A.1. En base a la teva experiència o expertesa, quines dificultats o reptes consideres, poden frenar el progrés a capacitar-te i a acompanyar a altres persones a capacitar-se per a viure de forma independent a la comunitat?

A.2. Des de la teva experiència vital, quines oportunitats o experiències d'èxit observes, ajuden a capacitar-te i a acompanyar a altres persones a capacitar-se per a viure de forma independent en la comunitat?

A.3. Quines propostes fas per avançar?

I. Respecte La transformació dels entorns vitals i comunitaris.

Propòsit: Assolir entorns vitals i comunitaris més acollidors, accessibles i inclusius, en base a promoure una decidida actuació de les entitats socials i les institucions locals, i de fer més visible la importància de comptar amb una llar digna i d'un cercle de relació pròxima saludable i positiu.

B.1. En base a la teva experiència o expertesa, quines dificultats o reptes observes dels entorns vitals i comunitaris, per a viure de forma independent a la comunitat?

B.2. En base a la teva experiència o expertesa, quines oportunitats o experiències d'èxit observes, dels entorns vitals i comunitaris, per a viure de forma independent en la comunitat?

B.3. Quines propostes fas per avançar?

J. Pel que fa a l'apoderament dels professionals i les organitzacions.

Propòsit: Apoderar als professionals i les entitats de suport en capacitats i recursos per acompanyar millor a les persones amb projectes de vida independent, tant a nivell individual com en la transformació dels entorns vitals i comunitaris.

C.1. En base a la teva experiència o expertesa, quines dificultats o reptes observes de l'àmbit professionals i de les organitzacions, per a viure de forma independent a la comunitat?

C.2. En base a la teva experiència o expertesa, quines oportunitats o experiències d'èxit observes, de l'àmbit professionals i de les organitzacions, per a viure de forma independent en la comunitat?

C.3. Quines propostes fas per avançar?

K. Per la millora dels sistemes de serveis i suports.

Propòsit: Transformar els Sistemes de Serveis, en totes les seves dimensions -suports professionals, prestacions econòmiques, productes i tecnologies de suport, habitatge, etc.- per tal que responguin al dret a viure de forma independent a la comunitat.

D.1. En base a la teva experiència o expertesa, quines dificultats o reptes observes dels serveis i suports, per a viure de forma independent a la comunitat?

D.2. En base a la teva experiència o expertesa, quines oportunitats o experiències d'èxit observes, dels serveis i suports, per a viure de forma independent en la comunitat?

D.3. Quines propostes fas per avançar?

Fonamentació: Drets i nous Paradigmes

En la realització del SUPPORT LAB VITAL ens fonamentem, sobre tot, en la **Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat**³², aprovada per Nacions Unides l'any 2006, i en les directrius que formula el Comitè Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat³³, i de manera més concreta l'article 19 de la Convenció s'estableix el **dret a viure de forma independent i a ser inclòs en la comunitat**. En aquest sentit, són diverses les instàncies institucionals que estan promovent mesures per a l'aplicació efectiva d'aquest dret a viure de forma independent en un entorn inclusiu; destacarien el Comitè Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat, però també el CESE -Comitè Econòmic i Social Europeu- i la Comissió Europea que ja esta introduint als reglaments del Fons Estructurals la condició de complir el mandat de la Convenció, en aquest i d'altres drets, per a que un estat membre hi pugui accedir.

Altres fonamentacions que acompanyen aquesta iniciativa es situen entorn a la participació comunitària i a les derivades que en sorgeixen. La pròpia **Declaració del Drets humans**³⁴, en el seu Article 27 punt 1 descriu: "*Tota persona té dret a prendre*

³² <https://www.who.int/disabilities/media/news/unconvention/es/>

³³ <http://www.convenciondiscapacidad.es/wp-content/uploads/2019/01/Observacion-5-Art%C3%ADculo-19-Vida-independiente.pdf>

³⁴ Declaració de les Nacions Unides 1948. <https://www.parlament.cat/web/serveis-educatius/drets-humans/index.html>

part lliurement en la vida cultural de la comunitat, a fruit de les arts i a participar del progrés científic i dels beneficis que en resultin”.

La Declaració de Alma-Ata³⁵, Conferència Internacional sobre Atenció Primària de Salut realitzada a l'URSS el setembre de 1978, reitera com a dret humà fonamental així que com a rept, el cercar el nivell més alt possible de salut com a objectiu social (...) i en el que la seva realització exigeix la intervenció de molts altres sectors socials i econòmics, a més del de la salut. En el punt 5 del seu article VII descriu: “.. exigeix i fomenta en grau màxim l'auto responsabilitat i la participació de la comunitat i de l'individu en la planificació, l'organització, el funcionament i el control de l'atenció primària de salut, traient el major partit possible dels recursos locals i nacionals i d'altres recursos disponibles, i amb aquesta finalitat desenvolupa mitjançant la educació apropiada la capacitat de les comunitats per participar”.

Així mateix **la Classificació Internacional del Funcionament, de la Discapacitat i de la Salut (CIF 2001 de la OMS)** Dins d'aquesta nova manera d'entendre el fenomen de la discapacitat i les seves implicacions, el context social és un factor indispensable per a possibilitar o impedir que la persona desenvolupi al màxim el seu potencial de capacitat i disposició dels mateixos drets i oportunitats que la resta de la ciutadania.

Per altra banda, recentment, s'ha aprovat **l'Estratègia Europea pels Drets de les Persones amb Discapacitat³⁶**, aplicable de ple a les persones grans amb dependència. Un marc estratègic que es concretarà en mesures efectives per fer efectius aquests drets arreu de la Unió Europea.

Pel que fa a Catalunya, tant el **Pla Estratègic de Serveis Socials³⁷**, com els compromisos adquirits per la **Consellera de Drets Socials** en la seva recent compareixença al Parlament de Catalunya³⁸, s'orienten a fer efectiu el dret a viure de forma independent a la comunitat i a transformar de forma intensa l'actual model d'atenció residencial.

³⁵ <https://www.paho.org/hq/dmdocuments/2012/Alma-Ata-1978Declaracion.pdf>

³⁶ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1484&langId=es>

³⁷ <https://www.parlament.cat/document/publicacions/130451790.pdf>

³⁸ <https://govern.cat/govern/docs/2021/07/02/14/52/d2a4e3ff-d4cb-4b47-8e2e-bd2fe8a280f5.pdf>